

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (1950) 1987 BIRŽELIS-JUNE 30

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Drasėjanti veikla

Jau ketvirtas dešimtmetis telkiame pagalbą sovietų okupuotai Lietuvai bei rūpinamės jos išlaisvinimu. Šaukiame garsiai, bet vergijos sienos negriūva. Žiūrėdami į tą vyksmą, pastebime, kad praėityje, ypač naujosios išeivijos veiklos pradžioje, būta šauksmo įvairių rezoliucijų pavidalu, bet daugiausia savose linijose, kuriose triūsia savieji tautiečiai. Matome dabar, kad toji pradinė veikla nebuvo pakankamai drąsi – buvo vengiama demonstracijų gatvėse, aikštėse, keliai į gyvenamųjų kraštų vyriausybės, tikybinių bendrijų viršūnes atrodė užblokuoti, neprieinami. Ne vienas anuomet galėjo sakyti su Dionizu Poška: "Dievas aukštai, o caras toli", taigi neprieinami. Tokia buvo anų laikų muzikėlio galvosena, kuri rado atgarsį pradinėje naujojo išeivio laikysenoje. Ir pastarajam atrodė, kad naujojo krašto valdžia nepasiekiamą, tolimą, o tikybinių bendrijų hierarchija per aukštai iškelta. Guvesnieji veikėjai, žinoma, greitai suorientavo ir surado reikalingus savo veiklai kelius, tačiau plačiajai išeivių masei reikėjo ilgo laiko pakeisti baillaijai, droviajai orientacijai. Bet net ir dabar netrūksta bailiosios laikysenos ženklų. Dar vis atsiranda tautiečių, kurie bijo viešiau pasirodyti, pasirašyti pareiškimus valdžioms, protestuoti prieš lietuviams ir Lietuvai žalingus reiškinius, dalyvauti demonstracijose ir panašiai.

TIESA, tokių reiškinų turime jau žymiai mažiau, gausėję drąsesnės veiklos reiškiniai. Pvz. pastaruoju metu Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas per savo atstovus rado kelius į Baltuosius rūmus Vašingtone, kur juos priėmė pats JAV prezidentas Ronaldas Reaganas. Jis minėtos Lietuvos sukakties proga pasirašė specialų atsisaukimą, išreiškdamas moralinę savo paramą lietuvių tautai, kovojančiai už savo tikėjimo bei tautinę laisvę. Be to, prezidentas priėmė sąrašą lietuvių sąžinės kalinių, laikomų sibiriniuose lageriuose. Jis pažadėjo savo pokalbiuose su Gorbačiovu ir kitais aukštaisiais Sov. Sąjungos pareigūnais minėtų kalinių klausimą iškelti ta prasme, kad jie būtų išlaisvinti kaip nekalti žmonės, kenčiantys už savo idealus. Tai nemažas lietuvių laimėjimas, nes šis kelias pagalbėti okupuotiems ir kaliniams broliams bei seserims yra vienas pačių veiksmingiausių. Kai viršūnės su viršūnėmis pradeda tais klausimais kalbėti, dažnai pasirodo ir rezultatai. Tai drąsėjantis ir gudrėjantis veiklos rezultatas. Iki šiol įvairios lietuvių delegacijos dažniausiai pasitenkino lankymu JAV Valstybės departamente, kongreso bei senato narių. Laimėjimas JAV prezidento dėmesio lietuvių tautos bylai yra reikšmingas dalykas. Dėl to juo labiau džiugu konstatuoti aukščiausio politinio JAV autoriteto dėmesio laimėjimą Lietuvos krikščionybės sukakties proga.

PRIE drąsėjantis išeivijos reiškinys priklauso Laisvės ir taikos žygis į Baltijos jūrą bei Skandinaviją. Kopenhagos tribunolas, žygiai helsinkinėje Vienos konferencijoje, demonstracija Vienos gatvėse. Pažymėtina betgi, kad minėtieji žygiai nebuvo masiniai, rėmėsi daugiausia veiklesniais tautiečiais, turinčiais pakankamai ryžto bei drąsos dalyvauti tokiose žygiuose. Pastarieji betgi gausėja ir susilaukia vis daugiau dalyvių. Skandinavijos žygyje lietuvių palyginti nebuvo gausūs, Vienos demonstracijoje pasirodė jau žymiai gausiau, o dabar Romoje didžiosios iškilmės dalyvavo jau gana gausiai. Tai buvo pats gausiausias lietuvių dalyvavimas panašiuose žygiuose. Tiesa, jis buvo maldinis, bet susijęs su visos Lietuvos likimu. Jame labai ryškiai buvo pabrėžta, kad su lietuvių tauta eina ir aukščiausias moralinis pasaulio autoritetas Šv. Tėvas. Tai rodo jo žodis lietuvių tautai, išreikštas rašte, skirtame Lietuvos vyskupams bei valdytojams. Reiškia, lietuvių tautą savo kovoje už religinę, tautinę ir valstybinę laisvę savo pusėje turi aukščiausias autoritetus – ne tik Amerikos prezidentą, bet ir Šv. Tėvą Romoje. Tai didelė, tvirta atrama. Ji įgalina lietuvių tautą išlikti nepajudinama savo principuose, kurių dėka ji gali išlaikyti savo gyvastingumą, krikščioniškąjį tikėjimą, moralinę ištvėrmę, tautinį savitumą ir laisvo gyvenimo viltį.

KANADOS ĮVYKIAI

Daug gyventojų, mažai butų

Toronto dienraščiuose plačiai nuskambėjo pranešimas, kad Venecijoje posėdžiavę didžiųjų Vakarų pasaulio šalių vadai savo ekonominei konferencijai 1988 m. pasirinko Torontą. Spėjama, konferencijai bus panaudotas piln pramenantis pastatas "Casa Loma". Iš anksto džiaugiamasi, kad Torontas susirinkę Kanados, JAV, Japonijos, Britanijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos vyriausybės vadai bei jų palydovai ir žurnalistai iš viso pasaulio išleis apie \$5 milijonus. Metropolitinio Toronto pirm. D. Flynn ekonominės konferencijos reikalams jau dabar yra rezervavę 4.500 kambarių geriausiuose viešbučiuose. Torontas laikomas sparčiausiai augančiu didžiausiu Kanados miestu. Jame ir apylinkėse yra daugiau turtingų kanadiečių, metinių savo uždabiu peržengusių \$150-

000, negu Montrealyje, Vankuveryje ir Otavoje, tų miestų gyventojus skaitant bendrai. Vidutinis metinis eilinio torontiečio uždarbis, tiesa, tėra \$17.084, tačiau bendros visų Toronto gyventojų pajamos 1983 m. buvo pasiekusios didžiulę \$15,2 milijono sumą. Turtuoliai turi didelių namus Rosedale rajone, už kuriuos mokė po milijoną dolerių ir tokią pat sumą išleidžia nusipirkti namo pertvarkymui.

Toronto vadovai lig šiol nėra išsprendę pigesnių namų trūkumo eiliniams torontiečiams. Šiomet vidutinės namų kainos buvo pakilusios iki \$235-825. Tokie namai, kai Torontan atvyko pokarinė lietuvių banga 1948-55 m., kainavo tik \$15-20.000. Tada buvo pigios ir kambarių bei butų nuomos. Juos be jokio vargo lengvai galėdavai rasti kiekvienoje

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio Katalikų Bendrijos galva – ŠV. TĖVAS JONAS-PAULIUS II, dalyvavęs Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse, taręs žodį lietuvių tautai ir paskelbęs palaimintuoju arkivyskupą Jurgį Matulaitį 1987 metų birželio 28 dieną Romoje. Ši nuotrauka daryta Vatikane 1983 metų gegužės 3 dieną, kai lankėsi jame arkivyskupas LIUDAS POVLONIS (kairėje), Kauno arkivyskupijos apaštalinis administratorius, ir jo pagalbininkas vyskupas JUOZAS PREIKŠAS. Jau tada buvo pradėta planuoti Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės

Šventojo Tėvo žodis lietuvių tautai

Popiežiaus Jono-Pauliaus II apaštalinis laiškas Lietuvos vyskupams, švenčiant lietuvių tautos krikšto 600 metų sukaktį

MYLIMIEJI BROLIAI,

1. Jūsų tautos Krikšto šeši šimtros metinės, kurias iškilmingai minite šiais Dievo malonės metais, tiek jums, tiek jūsų tikintiesiems sudaro gražią progą sustiprinti tikėjimą, pagilinti maldingumą, atnaujinti dvasinį gyvenimą. Šia proga iš visos širdies gyvai ir broliškai su jumis vienijasi visa Bažnyčia.

Kaip įvairiomis progomis esu priminęs – pavyzdžiui, savo žodyje šv. Mišių metu šių metų sausio 1 d. – visa Bažnyčia mini drauge su jumis šią taip reikšmingą sukaktį ir drauge su jumis "dėkoja Dievui už šią neapsakomą dovaną" (2Kor 9,15). Romos Bažnyčia ir visos broliškos Bažnyčios pasaulį jungiasi į jūsų karštą padėkos maldą, į maldą, kuria dėkote Dievui už neįkainojamą Krikšto malonę, už gyvą jūsų tautos atsivėrimą šios malonės veikimui ir už tuos laimėjimus, kuriuos ji pasiekė šios malonės veikima, už tą dvasinę jėgą ir uolumą, su kuriuo jūsų tėvai saugojo Krikšto malonę ir ją ugde šėsių šimtų metų istorijos sūkuriuose.

Visuotinė Bažnyčia gerai pažįsta tą didįjį dvasinį turtą, kurį Lietuvos katalikų bendruomenė yra pasiekusi ir toliau tebeskleidžia Dievo tautoje (plg. LG,13). Visuotinė Bažnyčia už tai dėkoja ir pripažįsta, kad tame per šimtmečius besitęsiančiame Kristaus liudijimo veikla Šv. Dvasia, kuri "Evangelijos galia Bažnyčią išlaiko jauną, nuolat ją atnaujina ir veda į tobulą vienybę su Sužadėtinium – Kristumi" (LG,4).

Kaip žinote, norėdamas išreikšti šią visuotinės Bažnyčios vienybę su jumis, šio birželio 28 dieną, tą pačią valandą, kurią jūsų tauta Vilniuje iškilmingai minės krikščionybės sukaktį, aš, ant apaštalo šv. Petro kapo, aš pats vadovausiu iškilmingam minėjimui, kurio metu man bus didelis džiaugsmas paskelbti palaimintuoju didįjį jūsų tautos sūnų ir ganytoją – arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Prie altoriaus šv. Petro bazilikoje šalia manęs bus Europos žemyno vyskupų konferencijų atstovai: jų buvimas ir regimu būdu išreikš mūsų dvasinę vienybę, mūsų artumą su Lietuvos Bažnyčia.

2. Lietuvių atsivertimas į krikščionybę įvyko keletą šimt-

mečių vėliau negu kaimyninių senosios Europos tautų. Patenkę tarytum tarp dviejų varžtų tarp Rytų, iš kur spaudė slaviskos tautos, ir tarp Vakarų, iš kur veržėsi bauginantis Kryžiuočių ordinas, jūsų protėviai jau XIII šimtmečio pradžioje sukūrė nepriklausomą valstybę, kuri ryžtingai gynė savo nepriklausomybę ir savo laisvę. Šios ypatingos politinės ir geografinės aplinkybės leidžia suprasti, kodėl lietuvių ilgą laiką priešinosi priimti Kryžių iš tų, kurie prieš juos ejo su iškeltu kardu ir grasino juos pavergti.

Kaip tik siekdamas išvengti to išvirsinio spaudimo, didysis kunigaikštis Mindaugas 1251 metais nusprendė priimti katalikų tikėjimą ir pasiūlyti ypatingai šio Apaštalo Sosto globai, gaudamas iš popiežiaus Inocento IV karaliaus vainiką. Tuo pat metu popiežius įsteigė pirmąją lietuvišką vyskupiją ir patvarkė, kad ji būtų priklausoma tikiai nuo Šventojo Sosto. Bet Mindaugo atsivertimas nebuvo atitinkamai parengtas. Dėl to jis sunkiai pasipriešinėjo tautoje, kuri nepasiekė didžiojo kunigaikščio pavyzdžio. Jau prieš 1260 metus vyskupas turėjo pasitraukti, ir 1263 metais tragiška Mindaugo mirtis užbaigė tą trumpai švystelėjusį pavasarį.

3. Reikėjo vėl daugiau kaip šimtmetį laukti, kol nušvito spinduliuojanti Krikšto diena. Tai buvo užmojis ir nuopelnas žymiojo Lietuvos sūnaus didžiojo kunigaikščio Jogailos, kuris 1386 metais sutiko priimti katalikų tikėjimą ir būti pakrikštytas drauge su savo valdiniais. Už tai jis gavo Lenkijos karaliaus vainiką ir karalienės Jadvygos ranką, tos karalienės Jadvygos, kuri dėl jos pavyzdžio krikščioniškos gyvenimo ir šiandien Krokuvoje yra gerbiama kaip palaimintoji. Keturių vėlesnių šimtmečių Lietuvos istorija yra paženklinta ypatingu politinio bei religinio likimo bendrumu su Lenkija.

1387 metais karalius, kuris pasivadino Vladislavo II vardu, sugrįžo į Didžiosios kunigaikštystės sostinę Vilnių ir čia pradėjo tautos krikščioninio darbą. Reikia pripažinti, kad ir jo asmeninių pastangų dėka žmonės masiškai priėmė krikštą. Tais metais buvo įsteigta Vilniaus vyskupija, pirmuoju jos vyskupu paskiriamas pranciškoną Andriejų, kuris jau

anksčiau dirbo tarp lietuvių kaip misijonierius.

1413 metais Jogaila su savo pusbroliu didžiuoju kunigaikščiu Vytautu ėmė skelbti Evangeliją Žemaitijos lietuviams. Po poros metų visuotinis Konstantos susirinkimas į Žemaitiją pasiuntė savo legatus, kad ten įsteigtų Medininkų vyskupiją ir konsekruotų pirmąjį vyskupą Motiejų.

Jogaila tuo tarpu, kaip doras ir kilnus žmogus, pasižymėjo pavyzdžiu krikščioniškos gyvenimo, artimo meilės ir gailėstingumo darbais, uoliai rūpindamasis Bažnyčios padėtimi. Jis išmintingais patvarkymais visoje Didžiojoje kunigaikštystėje sudarė sąlygas, kad krikščioniškasis tikėjimas galėtų laisvai skleistis ir klestėti.

4. Krikštas jūsų tautą įjungė į didžiąją krikščionišкую Europos tautų šeimą, į tą krikščionią, kuri nulėmė šio žemyno likimą, kuri sudaro patį brangiausią bendrą paveldą ir drauge pagrindą kurti taikingai ateitį, ugdyti pažangai ir tikrajai laisvei. Tokiu būdu Lietuva įėjo ir į tą kultūrinio persiformavimo srovę, kuri prasidėjo to amžiaus Europoje, į kultūrinę srovę, kuri buvo persunkta krikščioniškos dvasios ir atsivėrusi naujojo humanizmo poreikiams, kurie iš tikėjimo sėmėsi įkvėpimo ir paskatinimo ugdyti tas didžiąsias vertybes, kurios išaukštino Europos istoriją ir per Europos žmones nešė pažangą kitiems kontinentams (plg. "Atto europeistico a Santiago de Compostela, in "Insegnamenti di Giovanni Paolo II", 5,3 (1982), 1260 p.).

Iš šio naujo ir daug žadančio įsijungimo Lietuva sėmėsi dvasinės energijos išteklius, kurie palaipsniškai įsikūnijo įvairiose kultūros, meno ir socialinės organizacijos formose. Jūsų šalyje pamažu išaugo bažnyčios ir vienuolynai, kurie buvo ne tik tikėjimo, bet ir kultūros spinduliavimo centrai. Juk amžių slinktyje, besikeičiant istorinėms aplinkybėms, Evangelijos skelbimo darbas ranka rankon ejo su tautos auklėjimo ir mokymo iniciatyva; šalia vienuolynų išsiskleidė mokyklų tinklas, religinis gyvenimas skleidėsi kasdieniniuose žmonių meilės darbuose, įvairiausiomis socialinėms pagalbos ir pažangos formomis. (Nukelta į 3-čią psl.)

TELEFONU IŠ ROMOS

Didžiosios iškilmės Romoje

Lietuvos krikščionybės sukaktis ir paskelbimas palaimintuoju arkivyskupo Jurgio Matulaičio. Dalyvavo 3000-4000 lietuvių

Birželio 27, šeštadienį, Vatikano audiencijų salėje Šv. Tėvas Jonas-Paulius II priėmė lietuvių ir kitataučius maldininkus, kurių buvo apie 4000. Vysk. P. Baltakis tarė sveikinimo žodį, po to – iš Lietuvos su 8 kunigais atvykęs Telšių vyskupas A. Vaičius, kuris įteikė ir dovaną Lietuvos krikščionybės sukakties ženklą, pagamintą iš gintaro ant plokštės. Vasario 16 gimnazijos mokinių tautinių šokių grupė atliko keletą lietuviškų šokių.

Ant pakyls su Šv. Tėvu sėdėjo lietuviai vyskupai, aukštieji pareigūnai ir lietuvių evangelikų atstovai iš JAV – kun. Gerulis.

Birželio 28, sekmadienį, Šv. Petro bazilikoje įvyko iškilmingos Mišios, kurias Šv. Tėvas Jonas-Paulius II celebravo drauge su 18 Europos vyskupų (vyskupų konferencijų) ir dviem lietuvių vyskupais.

Įvadinį žodį Mišių pradžioje tarė vysk. A. Vaičius, kuriame prašė Šv. Tėvą paskelbti palaimintuoju arkiv. Jurgį Matulaitį. Šv. Tėvas tai padarė, atlikdamas atitinkamas apeigas.

Pamokslą Šv. Tėvas pasakė itališkai ir lietuviškai. Per Mišias giedojo lietuvių operos choras iš Čikagos.

Po Mišių 12 val. per "Angelus" Šv. Tėvas pasirodė tradiciniame Vatikano balkone ir vėl prabilo į lietuvių itališkai ir lietuviškai. Vasario 16 gimnazijos šokėjai atliko ke-

letą tautinių šokių aikštėje, kurių dalį matė ir Šv. Tėvas. Sekmadienį po pietų Vatikano audiencijų salėje įvyko akademijs-koncertas. Įvadinį žodį tarė kun. prof. P. Rabinas, SJ, o pagrindinę pasakaitą skaitė prof. Vyt. Vardys iš JAV. Koncertinę dalį atliko sol. L. Šukytė, akompanuojama prof. R. Lampsatytės. Lietuvių operos choras pagiedojo keletą giesmių.

Sekmadienio vakarą vadinosios Angelo pilies sode įvyko vaisės, kur meninę programą atliko vyrų dainos vienetas "Uždainuokim" iš Klivlando.

Birželio 29, pirmadienį, 3.30 v.p.p., buvo surengtos pamaldos palaimintojo Jurgio Matulaičio garbei "Maria Maggiorre" šventovėje. Pradžioje žodį tarė vysk. A. Vaičius lietuviškai, bet visa kita vyko angliai. Pamokslą pasakė anglų kalba Čikagos kardinolas Bernardinas, atpasakojęs visą palaimintojo nueitąjį kelią.

Šios pamaldos buvo numatytos lietuvių kalba, tačiau kažkodėl įvyko kitaip. Tai labai liūdino ypač delegaciją iš okupuotos Lietuvos.

Pasaulio lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas įvyko birželio 27, šeštadienį, Vatikane, vyskupų sinodo patalpose.

Smulkesnį aprašymą tų didžiųjų iškilių tikimės gauti vėliau, kai grįš į Torontą pirmieji jų dalyviai.

Pasaulio įvykiai

SVARBIUS KOMPARTIJOS VADO M. GORBAČIOVO ATEITIES planus atskleidė Kremliuje įvykęs uždaras kompartijos centro komiteto narių posėdis. Sakoma, kad šiame posėdyje M. Gorbačiovas pirmą kartą susidūrė su kompartijos biurokratais, pasmerkdamas praeitį ir reikalaujamas išsamų reformų. Partiečiams jis priminė, kad Sovietų Sąjunga visą laiką slėgė nuolatini trūkumai. Esą visada trūko mėsos, kuro, cemento, mašinių, gaminių vartotojams ir netgi darbo jėgos. Tai liudija, kad tokiose sąlygose yra neįmanomas normalus ekonominis krašto augimas. M. Gorbačiovo planus atskleidė jo ilgas pranešimas "Pagrindiniai uždaviniai ekonominės reformos vadams". Smūgis teko dar Stalino laikais įvestam centriniam planavimui, kuris elektroniniame amžiuje

negali patenkinti vartotojų reikalavimų. Įmonėms dabar bus leista pačiom planuoti savo gamybą, jos išlaisdas padingi iš gauto pelno, didinti algas darbininkams, plėsti įmonės pajėgumą be valstybinės paramos. Kompartijai paliekamas tik patariamasis vaidmuo didžiuosiuose reikalavimuose, o visas kasdienines problemas turės spręsti pati įmonė. Dėl tokios taktikos pradės kilti gaminių kainos, bet padidės ir gerai dirbančių gamintojų uždabiai. Bus atsisaky-

ta kainų mažinimo finansinėmis valdžios pašalpomis. Pavyzdžiui pateikiama mėsa, kurios kilogramas pastoviai kainuoja nepilnus du rublius, nes valdžia prie tų dvejų rublių prideda tris iš savo išd kaimams sumažinti. Tokia taktika pažeidžiamas socialistinis sąžiningumas. Kas suvalgo daugiau mėsos, tam daugiau tenka ir valdinės pašalpos, o kitiems iš viso neužtenka mėsos. M. Gorbačiovo reformos atmeta ir lig šiol praktikuotą vienodą

(Nukelta į 8-tą psl.)

Šiame numeryje:

Drasėjanti veikla

Drovi pradinė išeivijos veikla darosi žymiai drąsesnė

Šventojo Tėvo žodis lietuvių tautai

Jono-Pauliaus II laiškas lietuvių vyskupams ir tikintiesiems

Sibiriniai trėmimai ir politiniai kaliniai

Lietuvių informacijos centro direktoriaus paskaita Toronte

Senovės miestų kraštas Peru

Pakeliui į senovės indėnų miestų architektūrinės liekanas

Tautos krikštas

Prof. A. Maceinos straipsnis iš neišleistos knygos "Ora et labora"

Ką man reiškia Lietuva?

Toronto Maironio mokyklos abiturientų pasisakymai

Amerikos vokiečių pareiškimas

Organizacijų raštas Amerikos spaudoje apie karo nusikaltėlius

Lietuva Amerikos prezidentūroje ir kongrese

Centrinis Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas prezidentūroje

Keturiasdešimt keturios paskatos

Abejojantiems ar važiuoti į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą

Kantatos rūpesčiai ir džiaugsmas

Išpūdžiai, dalyvavusio "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvoje"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata - \$22, pusmetinė - \$12, mėnė - \$25, garbės - \$30 (Amerikoje - JAV doleriais).
Pavieniai numeriai - 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Sibiriniai trėmimai ir politiniai kaliniai

Religinės šalpos ir informacijos centro vedėjo
kunigo K. Pugevičiaus paskaita

J. VARČIUS

Baisiojo birželio 1941 m. įvykiai Lietuvoje buvo paminėti KLB Toronto apylinkės valdybos š. m. birželio 14, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Įžanginę kalbą pasakė valdybos narys V. Kulnys. Pirm. L. Radzevičius dalyvius supažindino su atvykusiu ir Bruklno religinės šalpos ir lietuvių informacijos centro vedėju kun. K. Pugevičium, kuris skaitė paskaitą apie Lietuvoje įvykusias deportacijas, politinius kalinius ir informacijos centro veiklą.

Paskaitos pradžioje jis priminė mūsų tautos tragediją, kuri prasidėjo 1941 m. birželio 14-18 d.d. deportacijomis į Rusiją, kai bestiališku žiaurumu buvo išvežta per 34.000 įvairaus amžiaus vyrų, moterų ir vaikų. Šios deportacijos dar didesniu žiaurumu buvo atnaujintos pasibaigus II D. karui, kai karo veiksmų išvarginta mūsų tauta neteko per 350.000 darbingųjų ūkininkų, mokytojų, dvasiškų ir kitų profesijų žmonių. Visas mūsų tėvų kraštas atsirado ištremimo padėtyje. Nors šiuo metu masiniai trėmimai nevyksta, tačiau tremties baimė, jos dvasia dar neišnyko iš žmonių sąmonės.

Baisiojo birželio įvykiai mus verčia susimąstyti, susikaupti kaip rekolekcijs ir pagalvoti, kaip mes, išeiviai, galime padėti mūsų broliams ir sesėms, kenčiantiems ne tik okupuotoje Lietuvoje, bet ir tiems politiniams kaliniams, kurie kenčia kalėjimuose bei koncentracijos lageriuose. Bruklne veikiantis religinės šalpos ir lietuvių informacijos centras telkia informacijas apie lietuvių tautos politinius kalinius. Centras turi šių kalinių 35 pavardes ir adresus, kuriems teikiama materialinė ir moralinė pagalba.

Prie šios pagalbos gali prisidėti kiekvienas lietuvis, pasiūsdamas kaliniams švenčių progą sveikinimus. Tokius sveikinimus siunčia kai kurie lietuvių šeštadieninių mokyklų mokiniai. Tokie laišukai turi nepaprastos reikšmės mūsų politiniams kaliniams, nes jų kankintojai, KGB pareigūnai, priversti daugiau respektuoti šiuos kankinius dėl viešosios pasaulio opinijos.

Lietuvių informacijos centro Niujorke direktorius ir Religinės lietuvių katalikų šalpos reikalų vedėjas kun. K. PUGEVIČIUS (kairėje), kalbėjęs Toronto lietuviams apie lietuvių kalinius Sov. Sąjungoje ir paramą Lietuvos tikintiesiems. Viduryje — KLB švietimo komisijos pirmininkas A. VAICIŪNAS, dešinėje — Kanados lietuvių žurnalisto sąjungos pirmininkas J. VARANAVIČIUS. Nuotr. Stp. Varankos

P. Amerikos Peru valstybėje Cusco miestas, kurį aplankė šio aprašymo turistinė grupė ir joje dalyvavęs St. Dalius

Kelonė per Pietų Ameriką

Senovės miestų kraštas Peru

STASYS DALIUS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Šauni vakarienė

Vėliau turistinis autobusas vingiuoja per rezidencinį rajoną, kur jau turtingieji gyvena. Gražios statybos namai apsupti medžių ir žalumynų. Aplamai Lima mieste daug parkų, medžių, žydinčių gėlių. Taip per turtingųjų rajoną važiuodami atsiduriame prie Ramiojo vandenyno, bet niekur nesimato besimaudančių, nes vanduo per šaltas.

Vakare ant Ramiojo vandenyno kranto "Nautica" restorane turim šaunią vakarienę iš jūros patiekalų. Vadovė Carmen, jauna ir simpatiška moteris, daug pasakoja apie vietinių apiplėšimus, įsilaužimus ir vagystes.

Tuo ir baigiasi sustojimas Lima mieste, nes pagrindinis kelionės tikslas pamatyti inkų civilizacijos liekanas — piramides. Iš sostinės reikia skristi lėktuvu į Cuzco.

Skrendam per kalnus

Anksti rytą atsirandame orauostyje ir sulipam į gan didelį sprausminį lėktuvą kelionei, kuri trunka apie valandą laiko. Lėktuvas skrenda per kalnų keteras, bet išskridus iš Lima debesis dengė žemė ir mažai kas buvo matyti. Tačiau artėjant prie kalnų miesto Cuzco, saulė prasiškrėbė pro debesis ir apacioje aiškiai matėsi iškiliuos Andų kalnų keteros, kurios siekia virš 12.000 pėdų aukščio. Vietomis kalnų viršūnės padengtos sniegu. Jau turime būti visai prie to miesto, bet kalnų virtinės vis nėsibaigia ir neatrodo, kad lėktuvas galės nusileisti. Tačiau lėktuvas, apsukęs vieną kalnagubrij, pradeda leistis į siaurą, suspaustą tarp kalnų slėnį. Tai čia 12.000 pėdų aukštyje įrengtas nedidelis orauostis.

Saulė šviečia, kai išlipam iš lėktuvo, ir vėjas stipriai siaučia. Pasitinka vietinis vadovas, kuris sulaupię mus į autobusą veža į "Savoy" viešbutį. Viešbutyje esame vaishinami "coca" arbata, kuri padeda atsigausti šioje aukštumoje. Patarė eiti į kambarius porai valandų pailsėti ir prisitaikyti prie kalnų žemo oro slėgimo. Atmosferos pasikeitimą tuojau visi iš karto pajutome: burna ir nosis džiūsta, galvoje jaučiamas kažkoks sunkus slėgimas. Kiek stipriau pajudėjus net galva svaigsta.

Išsiskirstom visi į kambarius trumpam poilsui. Pro langą dar žvilgteliu į gatvę: visomis kryptimis judančius indėnus, jų vaikus, einančius į mokyklą. Gatvėje namukai iš purvo plytų pastatyti. Kaip vėliau mums parodė, tai dar daugelio namų apatinė dalis iš inkų laikų statybos ir tik aukštesnė dalis vėliau ispanų pristatyta.

Indėnų mieste

Cuzco yra buvęs inkų indėnų šventas miestas, turįs dabar 200.000 gyventojų, iš kur inkai nuo 1445 m. pradėjo plėčią ekspansiją, išsiplėtė į plėčią imperiją, siekiančią Boliviją ir šiaurinę Argentiją. Prieš tai vietovė buvo gyvenama kitų genčių indėnų jau 2000 metų prieš Kristų. Tačiau inkų indėnų viešpatavimas buvo neilgas — nepajėgė pasipriešinti ispanų užkariavimui 1532 m. Praslinkus keliolikai metų, ispanų valdymo metu Cuzco miestas buvo sunaikintas, liko tik rūmų ir šventovių sienos, ant kurių išdygo ispaniški pastatai su skverais ir šventovė-

mis. Tačiau indėnų dvasia liko nesunaikinta iki šios dienos, nes gatvėje girdisi tik indėnų quechua kalba. Užkariautojų ispanų troškimas tebuvo surasti inkų paslėptą auksą. Jie neturėjo jokio intereso inkų kultūrai ir be gailesčio naikino jų rūmus bei šventyklas.

Dalis inkų indėnų pasitraukė nuo persekiojimų į džiungles ir manoma, kad Machu Picchu džiunglių kalnuose esanti tvirtovė ir šventyklų miestas buvo paskutinė inkų valdovo buveinė, kurios ispanai nepasiekė ir niekad nesurado. Ši archeologinė vietovė buvo surasta amerikiečio Hiram Bingham tik 1911 m., tad išliko per 400 metų ispanams nežinoma. Mūsų grupė atvyko šios vietovės lankyti ir pamatyti.

Vaidzas gatvėse

Po poros valandų poilsio renkamės prie autobuso, kuris su vadovu laukia mūsų pasirušęs aprodyti Cuzco miesto ir apylinkės inkų imperijos palikimą. Daugelis iš mūsų grupės jaučiasi blogai ir skundžiasi galvos skausmais ir kvėpavimo sunkumais. Kai kurie net ir pietų nevalge. Jie, autobusui judant, jaučiasi dar blogiau. Tačiau visi pasiryžę tą negerumą nugalėti ir pamatyti tai, kas kelionės programoje numatyta. Gatvėse indėnai su nešuliais vaikščioja, vaikai bėgioja ir žaidžia — visai nejaucia to kalnų slėgio, kuris taip vargina mus.

Gatvėse ant šaligatvių matosi vykstanti indėnų prekyba. Atrodo, kad šiuose kraštuose vietiniams didesnė dalis prekybos atliekama gatvėse prie išstatytų staliukų ar būdelių. Gauname labai gerą, iškalbingą vadovą, kuris, būdamas indėnų kilmės, kalba apie inkų kultūrą su didele meile ir pietizmu. Pasakoja, pasakoja be sustojimo. Labai malonu klausytis, kai su tokiu entuziazmu ir giliu jausmu kalba apie praeities dienas.

Paslėpti pastatai

Per siauras gatves esam atvežami prie dominikonų šventovės ir vienuolyno, kuris yra pastatytas virš inkų saulės šventyklos. Pasirodo, per šimtmečius ispanų valdymo ši šventykla buvo paslėpta po storu tinko sluoksniu ir tik po didelio žemės drebėjimo sutrukinėjus sienoms pasirodė originali statyba. Nukarię šį kraštą ispanai, stengėsi sunaikinti ir paslėpti inkų kultūrą. Pastarųjų valdovus ir jų palikuonis išžudė, kitus indėnus pavergė baudžiaivos darbams, o buvusias šventyklas ir rūmus ardė, statydami virš jų šventovės ir vienuolynus. Kas dar buvo matoma iš originalios statybos, apdengė storu tinko sluoksniu, kad niekas nematytų ir nesuprastų, jog statybos pagrindas yra senasis. O tas statybos skirtumas yra labai ryškus.

Senovinė statyba

Inkų mūro statyba buvo iš granito akmens taip tobulai iškirsta ir apdirbta, kad akmenų blokai, sveria po kelias tonas, būdavo sumurijami į sienas be jokio cemento ar kitos rišamosios medžiagos. Ir taip tiksliai būdavo suleistis viens prie kito, kad ir peilio ašmenys negalėjo būti įsprausti. Tokio pobūdžio statyba išlaikė didžiausius žemės drebėjimus ir sienos nesusplyšinėjo. Tačiau ispanų statyba, kuri vartojo cementą, per žemės drebėjimus sutrukinėjo arba sugriuvo.

Dabar po žemės drebėjimo matomi inkų statybos akmeniniai blokal, valomi nuo tinko sluoksniu, kai kurios sienos

atstatomos į originalią padėtį. Keli kambariai buvusios šventyklos, kurie buvo skirti mažesnei dievybei kaip saulė, būtent žemei, lietuvi, perkūnijai, yra pilnai nuvalyti nuo tinko sluoksniu ir aiškiai parodo inkų statybos pranašumą. Taip pat matyti didelis statybos tikslumas, kai vienoje vietoje per tris šventyklos kambarius uždaroše sienose yra per vidurį iškirsti langai, kurie taip tiksliai išmūryti per visus tris kambarius, kad matyti gulsciuko lygis.

Architektūriniai pėdsakai

Vadovas, aiškindamas ir pasakodamas, vis primena ispanų žiaurumą ir norą paslėpti inkų kultūrą. Gaila, sako jis, kad inkai nepalikė rašytinės kronikos, liko tik tai, kas indėnų per lūpas išsaugota. Tačiau gera yra tai, kad Peru indėnai nebuvo visai išnaikinti, išsaugojo savo kalbą ir dabar jų pačių ispanų dėka ir mokslu stengiasi atstatyti praeities istoriją.

Apvaikščiojam visą Saulės šventyklą, matome ir apžiūrimė sienas, tiksliai suleistas, šimtus metų išstovėjusias, paslėptas nuo žmonių akių, bylojančias apie buvusią epochą. Viskas dabar restauruojama ir pamažu atstatoma. Perėjus į kitą šventyklos pusę, matosi eilės tu akmeninių blokų, gražiai prie vienas kito suleistų, o viršutinė dalis jau ispanų užbaigta su tinko sluoksniu. Skirtumas labai žymus.

Indėnų gyvenimas

Apžiūrėję Saulės šventyklą, išvažiuojame iš miesto slėnio, kildami aukštyn į kalnus, kurie iš slėnio atrodo labai aukšti, nes dar reikia 1.000 pėdų kopti. Autobusas, darydamas aštrius vingius, vis kopija aukštyn, kol pasiekia viršūnę. Pakeliui — mažytės iš purvo plytų trobeles, kuriose indėnai gyvena. Didesni ir mažesni kalno šlaituose žemės ploteliai gražiai apdirbti. Nors aukštuma yra virš 12.000 pėdų nuo jūros lygio, bet čia indėnai augina bulves, pupas ir įvairias daržoves. Juos matome būreliais su rankiniais įrankiais kapstančius pakelėje žemę. Viename didesniame plote buvo ir su traktorium dirbama.

Pakelėje indėnų moterys susėdusios su vaikais verpia lama gyvulių vilną ar mezga megzinius skirtus pardavimui. Moterys ir vaikai taipgi pakelėje gano gan dideles bandas "lama" ir "alpaca". Lama yra indėnų pagrindinis gyvulis, kuris šiose aukštumose gyvena, iš kurio gauna vilną, kailius, mėsą ir atlieka kalnuose transportą su jiems užkrautais nešuliais. "Alpaca" yra kiek mažesni už lama, turi švelnesnę vilną ir nenaudojami nešuliams nešti. Šie gyvuliai indėnų yra seniai prijaukinti. Geriausiai ir brangiausia vilną bei kailius duoda "vicuna" gyvuliai, bet jie yra neprijaukinti — laukiniai; dėl brangios vilnos medžiojami ir baigia išnykti.

Laukuose indėnai dirba grupėmis. Vadovu aiškinimu, jų nuosavybė yra bendra ir visa gentis atlieka iš karto laukų darbus ir nuima derlių.

(Bus daugiau)

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išsivijoje!"**

A+A

JONUI STRIAUSKUI

mirus,

jo žmoną ADĄ ir artimuosius liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —

Danutė ir Aleksas Keršiai
Loreta ir Petras Murauskai

Mirus

A+A

ADELEI BUDRIŪNIENEI,

reiškiame nuoširdžią užuojautą velionės vyriui ALFONSUI BUDRIŪNUI, sūnams bei jų šeimoms, giminėms ir visiems artimiesiems, drauge su jais liūdėdami —

Vera ir Juozas Jocai
Gertrūda ir Vladas Jocai

A+A

MARIJAI TAMOŠIŪNIENEI

mirus Lietuvoje,

jos sūnui JUOZUI TAMOŠIŪNUI ir žmonai MARIJAI, jų vaikams su šeimomis Lietuvoje, dukrai JANINAI su šeima, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

S. Z. Revai
A. P. Grigai

M. Andriulevičienė
M. Preikšaitienė

T. V. Gražuliai

A+A

ELENA

JUTELIENĖ

mirė 1987 metų birželio 14 dieną Šv. Juozapo ligoninėje Toronte. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse 1987 m. birželio 17 dieną.

Reiškiu nuoširdžią padėką: Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškui už velionės laidotuvių pamaldas, Danguolei Rotkieni ir solistui Vacui Verikačiui už giedojimą bei vargonavimą per gedulines pamaldas, nešiusiems velionės karstą, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems Mišias už velionę, dalyvavusiems laidotuvėse bei palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą — kapines, paruošusiems laidotuvių pusryčius.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju gydytojams dr. Mikui Valadkai ir dr. Stavros Karanicolas už rūpestingą velionės globą ilgos ligos metu.

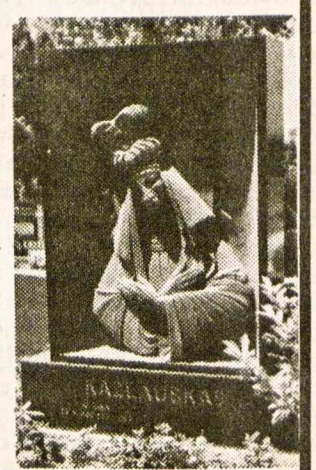
Povilas Jutelis,
liūdinčis velionės vyras

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPOREALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareigavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Hartforde lietuvaitės, atlikusios liturginį šokį švenčiant lietuvišką kryžių prie vietos katalikų katedros 1987 m. gegužės 17 d.

Šventojo Tėvo žodis lietuvių tautai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Noriu čia priminti tas vienuolijas, kurios yra atlikusios ypač svarbų vaidmenį: dominikonai, pranciškonai, kurie pirmieji įsikūrė jūsų krašte, paskui benediktinai, atnaujintieji pranciškonai (kurios nuo šv. Bernardino sieniečio vardo žmonės vadino bernardiniais), bazilijonai.

5. Kitos vienuolijos po Tridento susirinkimo davė naują paskatą Bažnyčios gyvenimui Lietuvoje, kuri ryšium su protestantiškąja reforma išgyveno svyravimo laikotarpį ir kentėjo dėl daugelio pasitraukimo iš Katalikų Bažnyčios. Ypatin go dėmesio yra verta jėzuitų vienuolijos veikla. Jėzuitai ypatingai nusipelnė, vykdydami Tridento susirinkimo paskelbtas reformas. 1570 metais jėzuitai Vilniuje atidarė garsiąją kolegiją, kuri po devynerių metų tapo pirmuoju Lietuvos universitetu, ugdžiusiu Lietuvai kunigus ir kultūros žmones.

Po protestantizmo iššauktos kriežės atsivagavusioje Bažnyčioje pradėjo klestėti dvasiniai pašaukimai. Sustiprėjo kultūrinė tautos švietimo iniciatyva, steigiant bibliotekas, leidžiant religines knygas, steigiant neturtingiems studentams bendrabučius, liaudžiai vaistines, draugijas bei brolijas, amatų bei įvairių profesijų mokyklas. Ypač buvo sustiprintas ir išplestas apaštallavimo ir švietimo darbas tarp vargingiausių žmonių kaimuose, kur ne vienas gyveno vergiškose ir tikrai skurdžioje padėtyje. Čia buvo skubiausiai reikalinga meilė skelbianti išlaisvinančioji Evangelijos naujiena.

6. Į šias nenuilstančias pastaracines pastangas lietuviai atsiliepė su dideliu palankumu ir nuosirdumu. Krikščionybė lietuvių tautai greitai tapo tuo Evangelijos raugu, kuris permelmė kasdieninį gyvenimą. Giliai įsišaknydama žmonių sąmonėje, krikščionybė, galima sakyti, tapo tautos siela.

Gyvendama krikščioniškuoju tikėjimu, tauta tvirtai ir nuosirdžiai jį liudijo net ir sunkiausiais savo istorijos laikotarpiais, kančios ir bandymų valandomis.

Norėčiau čia priminti bent keletą labai iškalbingų šio liudijimo pavyzdžių, kuriuose matome, kaip lietuvių tikėjimas buvo bandomas tarytum auksas ugnyje (plg. 1 Pt 1,7). Pirmiausia dėmesį patraukia nuo seno įsigalėjęs didelis lietuvių pamaldumas ir Kristaus kančią, pamaldumas, kurį liudija nesuskaitomai kryžiai, pastatyti pakelėse, kenčiančio Kristaus paveikslas, vaizduojamas liaudies mene, Kalvarijos vardu pavadintos vietovės su Kryžiaus kelio stotimis. Visa tai jūsų šaliai ugnelė „Kryžių žemės“ varda.

Ar galime užmiršti ypač šiose Marijos Metų išvakarėse tą didžiąją meilę, kuria lietuviai myli Dievo Motiną? Švenčiausioji Mergelė, Gailestingumo Motina, ypač yra garbinama ir mylima Vilniaus Aušros Vartuose ir kitose Lietuvos šventovėse: Šiluvoje, Žemaičių Kalvarijoje, Krekenavoje, Pivašiunuose. Jau daug amžių, o taip pat ir šiandien, į šiuos ti-

kėjimo ir maldingumo židinius keliauja maldininkai iš visų Lietuvos vyskupijų su didele meile ir pasišventimu, dažnai nepaisydami nuovargio ir aukos. Tokiu būdu jie save paveda Tai, kurią Kristus nuo kryžiaus su didžiausia meile mum padovanojo kaip Motiną ir savo malonių Tarpininkę.

Pagaliau, norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną iškalbingą ženklą, kuris liudija Lietuvos katalikų bendruomenės nepalaužiamą prisirišimą prie Kristaus ir jos bažnytinį gyvastumą: tai nepaprasta meilė ir pilna ištikimybė, su kuria ji visada išlaikė vienybę su apaštalo Petro Sostu, tu apaštalo Petro, kuriam Viešpats patikėjo brolių stiprinimo ir jų išlaikymo Bažnyčios vienybėje misiją, paskirdamas jį būti dvasinio Bažnyčios pastato Uola, prieš kurią yra bejėgės visos pragaro galybės.

7. Bažnyčia taip artimai susisiejo, sakytum, tiesiog augt suaugo su tautos gyvenimo tikrove, kad apie ją telkėsi jūsų tėvai ir protėviai visais laikais, bet ypač tada, kai iškilavo bandymai, kai ateidavo sutemų ir kančios laikotarpiai, kuriais ir pastaruoju metu buvo paženklinta jūsų šalies istorija.

Bažnyčioje, jos moksle, jos Evangeliją skleidžiančioje ir pašventinančioje veikloje, jos tarnavime, vedančiame į vienybę ir tiesą, jūsų tauta visada atrado savo istorijos prasmę, savo tautinę tapatybę, atrodė norą gyventi ir ryžtą niekada neprarasti vilties. Čia norėčiau pakartoti tai, ką esu pasakęs vienai latvių grupei, atvykusiai į Romą švęsti jums artimos šalies Livonijos atstovų šimtų metų Krikšto sukaktį: „Ten, kur Dievo žodis, nors ir tarp visokiausių kliūčių, prasišėlia, j tautos sąmonės gelmės ir yra priimamas, jis visiem laikams nulemia tą savimone, kurioje tauta supranta pati save ir savo istoriją. Įsiklausydama į Dievo žodį, tauta atpažįsta savo tikrąją tapatybę“ (*L'Osservatore Romano*, 27 gruodžio 1986, 5 p.).

Juo labiau reikšmingas yra faktas, kad šalia Bažnyčios kita apsigynimo tvirtovė lietuviams buvo šeima: taip, krikščioniškoji šeima, toji tikra „namų židinio Bažnyčia“ (LG, 11), tvirtai įsišaknijusi tikėjimo vertybėse, kuri gyvena meile, auka, tarpusaviu pasiaukojimu. Jūsų Tėvynėje krikščioniškoji šeima visada sugebėjo likti ištikima savo pašaukimui priminti, saugoti ir perduoti vaikams brangiąją Krikšto dovaną, tokiu būdu tapdama, kaip gražiai išsireiškia II Vatikano susirinkimas, „pilnutinio žmoniškumo mokykla“ (GS, 52).

Bažnyčia ir šeima, nors tarp daugelio sunkenybių ir kliūčių, įstengė išlaikyti gyvą tikėjimą ir gyvą kultūrą. Tai jau dėka tauta neprarado savo tapatybės ir savo sąmonės. Taip pat ir šiandien, kai laikai daugeliu atžvilgių nėra palankesni negu praityje, Bažnyčia ir šeima ištikimai saugoja tą šventą ir neliečiamą turtą. Bažnyčia ir šeima yra didžiųjų žmogiškųjų ir krikščioniškųjų vertybių šventovė: sąžinės laisvės, žmogaus asmens orumo, tėvų paveldo, kultūrinės tradicijos

ir moralinės energijos ištekliai, kurie slypi šiose vertybėse ir kuriuose yra sudėtos ateities viltys.

8. Šeši krikščioniškojo gyvenimo šimtmečiai Lietuvoje yra kupini ženklų to nenutrūkstanto šv. Dvasios veikimo, kuris jūsų Bažnyčią išpuošė dvasiniais savo vaisiais (plg. Gal 5,22), pažadindamas būrius vyrų ir moterų, kurie yra verti, kad būtų pripažinti tikrais Kristaus mokiniais. Norėčiau drauge su jumis prisiminti kai kuriuos Lietuvos sūnus, kurie jūsų Bažnyčią išpuošė dvasiniais savo vaisiais (plg. Gal 5,22), pažadindamas būrius vyrų ir moterų, kurie yra verti, kad būtų pripažinti tikrais Kristaus mokiniais. Norėčiau drauge su jumis prisiminti kai kuriuos Lietuvos sūnus, kurie jūsų Bažnyčią išpuošė dvasiniais savo vaisiais (plg. Gal 5,22), pažadindamas būrius vyrų ir moterų, kurie yra verti, kad būtų pripažinti tikrais Kristaus mokiniais.

Pirmiausia mūsų mintys ir malda krypta į šv. Kazimierą, kurį jau 1636 metais popiežius Urbanas VIII paskelbė Lietuvos globėju. Prieš trejus metus jūs iškilmingai paminėjote jo mirties penkių šimtų metų sukaktį. Sukaktuvinės iškilmės, į kurias mielai įsijungia kiti drauge su visa Bažnyčia, buvo svarbus Dievo malonės įvykis jūsų bažnytinės bendruomenės gyvenime.

Kilęs iš garbingos Jogailaičių giminės, karalaitis Kazimieras ypač pasižymėjo savo dorybėmis ir „per trumpą laiką pasiekė tobulumą“ (Išm 4, 13). Praėjus vos vienam šimtmečiui, jis buvo brandus tautos Krikšto vaisius. Buvo palaidotas Vilniuje, pačioje tautos širdyje, tautos, kuri jau penki šimtmečiai su nenykstančiu maldingumu garbina jo relikvijas. Neatsitiktinai prie šv. Kazimiero kapo įvyks pagrindinis krikščionybės sukakties minėjimas.

Nuostabus tyrumo ir žmonių meilės, nuolankumo ir paslaugumo broliams pavyzdys šv. Kazimieras virš visko mylėjo Kristų ir visai nupelnėtas iš savo amžininkų gavo „vargšų gynėjo“ titulą. Popiežius Pijus XII šv. Kazimerą paskyrė ypatingu Lietuvos jaunimo globėju, jo „kilnų pavyzdį“ nurodėdams toms kartoms, kurios auga tarp daugybės prieštaraimų ir pinklių (plg. AAS, XXXVII (1950), 380-382 p.).

9. Prisiminkime taip pat Žemaičių vyskupą *Merkelį Giedraitį*, kuris buvo tikras Tridento susirinkimo reformų apaštalas. Minint jo mirties 350-tąsias metines, mano pirm-takas Jonas XXIII panorėjo šio ganytojo pavyzdį priminti Lietuvos vyskupams (plg. AAS, LII (1960), II, 40-43 p.). Būdamas kupinas maldingumo ir kuniškių dorybių, vyskupas Giedraitis savo uoliu apaštallavimu parodė, „ką reiškia kovoti už katalikų tikėjimą ir jį ginti visomis savo jėgomis“ (ten pat 43 p.).

Apaštalo Pauliaus žodžiais Timotiejui tarant, jis „kovoją gerą kovą, išsaugojo tikėjimą ir gryną sąžinę, kai tuo tarpu kai kurių kitų tikėjimo laivas sudužo“ (1 Tim 1, 18-19). Erezijos plitimo ir kai kuriose srityse senosios pagonybės išsilaikymo akivaizdoje vyskupas Giedraitis pažadino tikrą dvasinį atgimimą, rūpindamasis kunigų parengimu, statdamas naujas bažnyčias ir asmeniškai vykdydamas tautos katekizaciją gimtąją lietuvių kalba.

Vyskupo Giedraičio pramin-tu keliu praėjusiame šimtmė (Nukelta į 6-tą psl.)

Tautos krikštas

Prof. ANTANAS MACEINA

Prof. A. Maceina, gyvendamas V. Vokietijoje, Lietuvos krikščionybės sukakties proga buvo užsimojęs prieš savo mirtį parašyti studiją „Ora et labora“ — Melskis ir dirbk. Neturime žinių, ar jis savo tą studiją baigė. Čia spausdiname iš tos studijos ištrauką, kuri buvo įdėta VLB Miuncheno apylinkės bendralaikyje 1987 m. 2 nr.

RED.

Tautos krikštas yra gili, tačiau mažai svarstyta problema. Tiesa, apie jį esame gana daug kalbėję istoriškai, ypač mūsų tautos reikalui, bet beveik nieko nesame apie jį tarę filosofškai religijos ir tautos santykių atžvilgiu. Iš tikro, ką gi reiškia, kad tauta *pasikrikštija* arba priima krikščionybę? Tai klausimas, kurio nežinau pirmaisiais trimis šimtmečiais, kuris tačiau visu svarumu kilo tada, kai krikščionybė tapo valstybine Romos imperijos religija ir pradėjo žygiuoti į barbarų tautas. Pirmųjų amžių krikščionims buvo žinomas tik individualus atsivertimas. Nors apaštalai, pasak Naujojo Testamento, ir buvo sutarę, kad Povilas su Barnabu eis „pas pagonis“, o kiti „pas žydus“ (Gl 2,9), vis dėlto šis pasiskirstymas lietuvių tik erdvė, o ne tautą kaip visumą. Ir vieni, ir kiti galėjo nesti Kristaus Evangeliją anuo metu tik atskiram žmogui — tiek žydai, tiek pagoniai. Tautos krikšto tada nežinota.

Individualus gi krikštas prasidedavo katechumenatu, kuris buvo žymiai daugiau nei tik pasirušimas Krikšto sakramento liturgijai. Katechumenatas buvo vispusiškai pastanga įgyti žmogų į krikščioniškąją dvasią. Jis trukdavo trejus metus, apimdamas tikėjimo tiesų pažinimą, gailestingų darbų vykdymą, asmeninę askezę (pvz. malda ir pan.). Ir net profesijos pakeitimą, jei ši nesiderino su Evangelijos nuostatais... Pirmųjų trijų šimtmečių eigoje reikėjo *prašyti* tapti krikščioniu; reikėjo savo gyvenimu įrodyti, kad esi vertas krikšto.

Visa betgi pakaito, kai ketvirtąjo šimtmečio eigoje stabmeldžių masės siūtelėjo į Bažnyčią. Imperatoriui Teodozijui pakėlus krikščionybę į valstybinę religijos rangą (380 m.), uždraudus žmonėms nuo jos atkristi (381 m.) ir galop uždarius pagoniškąsias šventyklas (391 m.), stabmeldybė nuėjo į pogrindį, kuriame tris šimtus metų buvo buvusi krikščionybė. Viešasis gyvenimas vis labiau krikščionioje, kadangi valdovai jau buvo krikščionys. Tuo būdu ir Bažnyčios narių skaičius pradėjo augti masiškai... Tačiau įgyti minios į krikščioniškąją dvasią neįmanoma. Masinis katechumenatas yra negalimybė. Tad krikščionybė ir atsidūrė prieš skaudžią dvijulę: arba virsti atskiruoliu bei mažų būrelių religija, arba atsisakyti katechumenato. Pats istorijos vyksmas jau stum-

te stūmė antruoju keliu. Katechumenatas ėmė nykti ir pamažu visiškai išnyko. Jį pakeitė 'tautos krikštas', vadinasi, oficialus valdovų pasikrikštyjimas, patraukdavęs paskui save ir valdomuosius... Valdovų krikšto motyvai čia mums nėra svarbūs (dažniausiai jie yra buvę politiniai). Mums čia tik svarbu suvokti, kas įvyksta 'tautos krikšto' metu tiek pačioje tautoje, tiek krikščionybėje. Kas gi yra ta krikšto priėmimoji tauta?

Visų pirma tai krikščionys be katechumenato, vadinasi, be asmeninio pasirušimo bei apsisprendimo. Jų įjungimas į Bažnyčią vyksta ne vidiniu asmens 'pasikeitimu' (metanoia), o viršiniu religijos pakeitimu, dažnai įsakytu ar bent priverstam, kaip tai yra buvę su mūsų tautos krikštu. Z. Ivinskis šitaip aprašo jo priėmimą: „Pavaldiniams pradžioje daugiau reikėdė ne tiek naujojo mokslo turinys, kiek didžiojo kunigaikščio autoritetas, įsakąs mesti senus tikėjimus ir prietarus. Savo valdovui paklusę bajorai turėjo priimti tokį pat tikėjimą, kokį jis naujai pradėjo išpažinti“. Šiuo atžvilgiu mūsų tauta nebuvo kokia istorinė išimtis. Jos kelias į krikštą buvo įprastinis krikščionybės kelias, pradedant ketvirtuoju šimtmečiu.

Nūn, stingant asmeninio pasirušimo krikščioniškajam tikėjimui, o įeinant į Bažnyčią visai tautai, įžygiuoja į ją ir senoji religija savo siela. Tai kas, kad „Jogailos įsakymu“, kaip rašo Ivinskis, buvo „sunaikinti aukų židiniai“, paliepta „iškirsti šventais laikomus medžius ir giraites, išmušti namuose gerbiamus žačius“. Pati stabmeldybė dvasia tuo anaipol nebuvo sunaikinta. Ir ne tik Lietuvoje. Ji nebuvo sunaikinta nė vienoje tautoje, kuri buvo pakrikštyta, pasikrikštijus jos valdovui. Tautos krikštas įjungia tautą į naują religiją senąja jos sankloda. Naujos sanklodos krikštas neduoda ir negali duoti. Krikščionybė yra priversta šią senąją sanklodą ne tik pakęsti, bet prie jos taikytis ir ją net į save įimti.

Daug dalykų, kurie, sakysime, vokiškai kalbančioje Vakarų Europoje šiandien atrodo esą giliai katalikiški papročiai, iš tikro yra germaniški stabmeldiškojo tikėjimo likučiai. Šiais senoji tikėjimo likučiais germaniškoji krikščionybė ir skiriasi nuo romaniškosios ar slaviškosios krikščionybės, kurios savo ruožtu yra apspręstos taip pat savos stabmeldybės likučiu. Gal tik Lietuvoje krikščionybė nėra virstusi tikra prasme *lietuviška* todėl, kad, pirma, mus užgožė slaviškieji — lenkiškieji ir gudaiškieji — papročiai ir kad, antra, mūsų stabmeldybė, atrodo, nebuvo taip stipriai susiklosčiusi viršiniu savo paveldu, kaip kitos europinės religijos. Tačiau religi-

Arkiyvskupas JURGIS MATULAITIS, paskelbtas palaimintuoju Romoje 1987 metų birželio 28 dieną šv. Tėvo Jono-Pauliaus II, dalyvaujant gausiai miniai lietuvių iš viso pasaulio. Ši nuotrauka paimta iš „Lietuvos albumo“, išleisto 1921 m., spausdinto Berlyne. Taip atrodė Jurgis Matulaitis būdamas Vilniaus vyskupu

nė tautotyra gal ir mūsųje krikščionybėje rastų ne vieną buvusios stabmeldybės likutį.

Grynos krikščionybės niekur nėra. Visur Kristaus religija yra sutautinta, kaip ir jis pats savo įsikūnijimu buvo susitautinęs. R. Hornegeris įspėja mus, kad nemanytume, jog pagoniškoji tautos sankloda buvoja *šalia* krikščionybės. Priešingai, „pagoniškasis tikinčiųjų religingumas apsprendžia kultą bei maldingumą lytis ir tuo būdu pasidaro Bažnyčioje pastovus“. Tiesa, seniau misininkai stengdavosi senosios religijos apraiškas žeminti, slėgti ir net drausti. Užtat kaip tik tai ir yra viena iš priežasčių, kodėl pastaraisiais šimtmečiais misijos buvo pasidariusios arba nesėkmingomis (Indija, Kinija, Japonija), arba labai paviršutiniškos (Pietų Amerika). Ir tik Vatikano II susirinkimas suprato, kad „to, kas daigeliais glūdi tautų kultūroje ir kultūroje reikia ne tik neardyti, bet ugdyti, kad stiebtųsi aukštn ir tobulėtų Dievo garbei“ (dekr. „Ad gentes“, nr. 9). Nuosekliai tad ir misininkai privalo nežūrėti į stabmeldiškąjį gyvenimą kaip nevykusį: „Kas nori eiti į kitą tautą, privalo gerbti jos paveldėjimą, jos kalbą ir papročius“ (nr. 26). Krikščioniškasis gyvenimas „prisitaiko prie kiekvienos kultūros dvasios ir jos būdingumo“ (nr. 22).

Ne visados tai vyksta sąmoningai, kaip mūsų dienomis. Tai vyksta dažniausiai savaime. Lietuvoje, kaip rašo Z. Ivinskis, Vilniaus katedros „didysis altorius būvęs pastatytas ten, kur seniau buvusi kūrenama šventoji ugnis“. Tai simbolis, kad naujoji religija stoji senosios vietoje. Bet, antra vertus, „Lietuvoje, kaip toliau sako Ivinskis, bažnyčioms būdavo parenkamos pagonių lankytos ir jų gerbtos alkvietės ir alkakalnės“. Tai simbolis, kad senoji religija įtaigauja naująją: *tauta prima naują Dievą, tačiau tik taip ir ten, kaip ir kur ji buvo garbinusi senąjį*. Nes krikščionybė neturi kito kelio į tautą, kaip tik per pačią tautą: „Naujas gyvenimas, skelbia Vatikano II susirinkimas, privalo reikštis tautinės bendruomenės ir kultūros srityse“ (nr. 21). Be abejonės, visa tai temdo krikščionybę kaip dieviškąją šviesą žmonijai, kaip kad žmogiškasis Kristaus gyvenimas Nazarete temdė jo dievybę. Tačiau Bažnyčios istorija yra tokia pat didžiulė kenozė, kaip Kristaus įsikūnijimas. Tautos krikštas yra šios istorinės kenozės apčiuopiamiausia apraiška.

Tautos krikšto akivaizdoje Bažnyčiai kyla naujas ir net pats sunkiausias uždavinys: „*Individualinį katechumenatą paversti istoriniu katechumenatu*. Kitaip sakant, įgyti tautą kaip visumą į krikščioniškąją dvasią. Tai tikroji bažnytinė veikla tautoje, priėmus šiai krikštą per valdovą. Tokiu atveju tautos istorija

virsta ištisu katechumenatu, trunkančiu kartais šimtmečius, jei Bažnyčios atstovai yra ne misininkai tikra prasme, o arba politiniai atėjūnai, arba veržlūs savinaudžiai. Taip yra buvę mūsų tautos istorijoje, kai pirmoji lietuviškų religinė knyga pasirodė, tik praėjus 160 metų (1547) po oficialaus Lietuvos krikšto. O apie vietinės dvasiškijos ruošimą lietuvių kalba ir pagal lietuviškuosius papročius, kaip to reikalaujama dabar, anuo metu nebuvo nė kalbos. Bažnyčios misijinė paskirtis ir jos uolumas padaryti Kristaus mokinius „visų tautų žmones“ (Mt 28,19) kaip tik ir atsiskleidžia šio istorinio katechumenato metu. Nes pakrikštyti tautą, krikštijantis valdovui, yra gana lengva; užtat sunku ją paskui padaryti krikščionišką.

Šiandieną gerai, rytoj dar geriau...

Rašo tautietis iš okupuotos Lietuvos

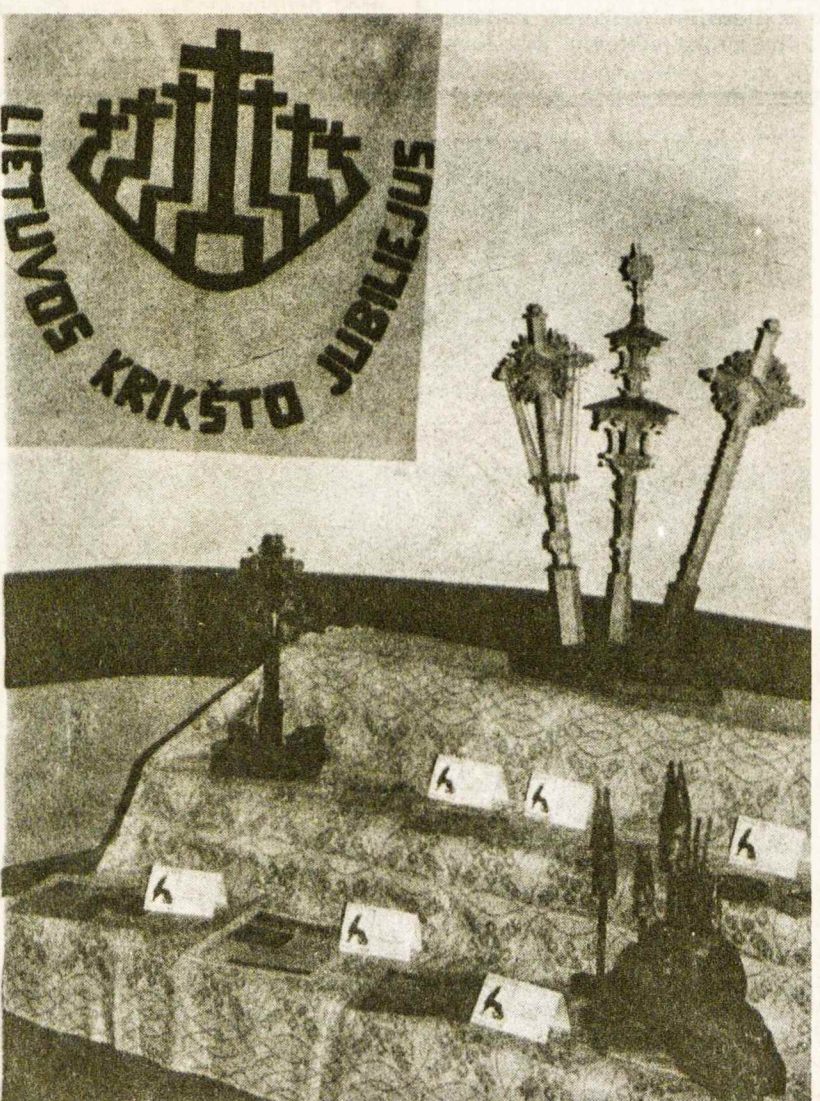
Gyvenimas vis rieda pirmyn. Mes pamažu keičiamės — kas sensta, kas miršta, o kas šiaip sau prapuola. Mes dabar persitvarkom — kas buvo sena, nepriimtina — tai dabar keičiama naujais tonais, naujom spalvom. Visi turim pataikyt į koją. O jei ne!? Tai neaišku, bet tokie turi pasitraukti iš kelio.

Pamažu persitvarkom, prie socialinio turinio vis pridėdam po truputį privatininkiskumo, savo iniciatyvos.

Viskas būtų dar geriau, jei nebūtų visokių sunsuknių, kurie dairiasi po šonus, žiūri į šalį, o kartais net atgal ir neina koja kojom nurodyta kryptimi, nerodo jokios iniciatyvos. Kova su latrais, alkoholikais, visokio plauko „svolačiais“ vyksta toliau ir vyks neigalingai, kol jie visi pagaliau supras. O jei nesusipras, tai bus prispausti prie sienos ir išmesti į „istorijos šiukšlyną“.

Su ... daug kalbėjom apie jo viešnagę pas Jus. Įspūdių daug, daug pamatė ir išgirdo ir dabar gali palyginti, nes pas mus visi gyvena gerai šiandien, o rytoj gyvens dar geriau, nes tai mums garantuoja partija. Ir jei nemaišytų įvairūs sunsukniai, kaip vagys, girtuokliai, kyšininkai, valstybės turto grobstytojai, tai mes gyventumėm o ho ho!

Tai gi pas mus pastoviai kovojama tai vienu frontu, tai keliais — kovojam, užmigt negalim. O jei kartais kova su įvairiausiom blogybėmis ar trūkumais susilpnėja ir nėra su kuo kariauti, tai mes patys sunkumus sukuriame ir po to juos sėkmingai nugalim. Tai ne taip, kaip pas Jus. Mes — tai kova, o šito Jūsų prezidentas nesupranta — jis tiekia ginklus Iranui, nori sutvarkyti Salvadorą, Nikaragvą ir kitus. Žydu netvarko ir nepasiklausia pas mus, kaip tai reikia padaryti. N.N.

Lietuvos krikščionybės sukakties priminti skyrius „Vilniaus“ paviljone Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje

Nuotr. St. Dabkaus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽAIDĖ ALPINISTUS...

Iš pavasario atostogų į vidurines Alytaus mokyklas negrįžo trys mokiniai — Arūnas Zelionkus, Gintaras Mauručaitis ir Vidmantas Jalmokas. Jie su kitais savo bičiuliais pavakare nuėjo prie pušynėlio, kur buvo iškastas kanalizacijos griovys į „Dainavos“ siuvimo fabriką. Kasėjas ir vamzdžių klojėjai jau buvo baigę darbą, nuėję namo. Niekas vaikams netrukėdė puseptinto metro gylis iškasoje žaisti alpinistus. Iškasos smėlyje jie darėsi laiptelius, kad galėtų šlaitu kopti aukštyn. Staiga sujudėjo šlaito apačia, ėmė slinkti ir viršus. Arūnas Zelionkus ir Vidmantas Jalmokas dingę po storu smėlio sluoksniu, o Gintaro Mauručaičio matėsi tik viena ranka. Jis dabar ligoninėje. Gintarą spėjo atkasti patys draugai. Arūno ir Vidmanto jiems nepavyko išgelbėti. Nelaimės priežastys tiriamos. Kaltė tenka visų abejingumui — statybininkų, tėvų, pačių vaikų ir juos mąčiusių praeivių. Niekas jiems netrukėdė žaisti giliame kanalizacijos griovyje, nors panaši nelaimė Alytuje jau buvo įvykusi prieš porą metų. Tada žuvo vaikas, vandenįje prispaustas gelžbetonio lovio.

NARKOTIKŲ VARTOTOJAI

Narkotikų vartojimas vilniškėje spaudoje dabar vadinamas narkomanija, o patys vartotojai — narkomanais. Išsamesnių duomenų apie šią problemą Lietuvoje pateikia „Tiesos“ gegužės 31 d. laidoje paskelbtas Marius Barkausko pasikalbėjimas su pirmuoju vidaus reikalų „ministerio“ pavaduotoju Marijonu Misiukoniu „Klampus narkomanijos liūnas“. Esą pradžioje šio bausios reiškinio buvo stengiamasi nepastebėti ir apie jį nekalbėti. Narkomanų skaičius didėjimą liudija M. Misiukonio pateikiami duomenys: „1985 metais buvo užfiksuoti 259 žmonės, vartojantys narkotikus, 216 jų jau buvo ligoniniai, o 1986 metais šie skaičiai padvigubėjo. Iki 1987 metų balandžio 1 dienos respublikoje jau buvo užregistruota daugiau kaip 800 žmonių, vartojančių narkotines medžiagas, iš jų — 355 ligoniniai. Kas dešimtas respublikoje išaiškintas narkomanas — nepilnamečias...“ Papildomai nustatyta, kad daugiau kaip pusė narkotikų vartotojų yra 18-29 metų amžiaus, o 10% — nepilnamečiai. Moterų narkomanų eilėse sudaro 16%. Ypač aukštas narkomanijos lygis esąs Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Druskininkuose, Šiauliuose, Ignalinos ir Trakų rajonuose. Beveik pusė narkomanų laikinai niekur nedirba, daugiau kaip 40% — dirba, 11% — mokosi. Aukštąjį išsilavinimą turi 2% narkomanų, vidurinį — 57,5%, specialųjį vidurinį — 6,2%.

SUSTIPRINTA KOVA

Kovai su narkomanija ir narkomanais stiprinti dabar jau yra specialiai paruoštų milicijos pareigūnų Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje bei kituose Lietuvos miestuose. Net ir dalis

tardymo darbuotojų specializavosi nagrinėti bylas, susijusias su narkomanija. 1986 m. buvo išaiškinta penkis kartus daugiau su narkotikais susietų nusikaltimų negu 1985 m. Narkomanams reikia pinigų įsigyti narkotikams. Dažniausi nusi kaltimai — piliečių asmeninio turto vagystės, o retkarčiais pasitaiko ir atviro plėšikavimo. Siemet buvo surengtas teisėsaugos ir sveikatos apsaugos vadovaujančių darbuotojų pasitarimas kovai su narkomanija. Statistika rodo, kad tik 10% užkietėjusių narkomanų po gydymo tampa normaliais žmonėmis. Narkomanus svarbu anksti išaiškinti, nedelsiant pradėti jų gydymą. Teismo sprendimų narkomanas gali būti priverstinai gydomas, bet tokiame gydyme neužtenka turimų vietų. Buvo susitarta paauglius siųsti į kitų respublikų profilaktoriumus. Tačiau ir juose tėra ribotos vietų skaičius. Kelias į narkomaniją dažnai pradedamas svaiginanti kvapų skleidžiančių medžiagų uostymu. Kartais net autobusuose matyti jaunuolis, padėjęs galvą ant chemikalais primirkytos rankovės, ją uostantis ir kvaištantis.

NARKOTIKAI LIETUVOJE

Pasak M. Misiukonio, narkotikai Lietuvoje atkeliauja iš Užkaukazės respublikų ir Moldavijos, bet juos daugiausia pasigamina patys narkomanai, vogdami aguonas iš gyventojams priklausiančių daržų ir sodų. 1986 m. narkomanė V. Bancer agyonu nusipirkdavo turguje ar kolektyviniuose soduose. Narkotikų jį pasigaminavo savo bute, tapusiam narkomanų lindyne. Pati svaigindavosi ir kitiems pardavindavo. Kartais narkotikų parūpina medicinos tarnautojai. 1986 m. dvejim metams laisvės atėmimo susilaukė sanitare ligoninėje dirbusi A. Šablinskienė. Ji vogdavo receptų blankus, jau turinčius gydytojo parašą ir antspaudą. Juos pati užpildžiusi, vaistinėse gaudavo stipriai veikiančių preparatų, kuriuos parduodavo narkomanams. Taip pat 1986 m. vieneriam metam pataisios darbų buvo nuteista respublikinio vaistų sandelio fasuotoja S. Kotova. Ji dirbtinai sudarydavo medikamentų perteklių, juos nurašydavo ir, parsinešusi namo, parduodavo. Tardymo metu pas S. Kotovą buvo rasta įvairių stipriai veikiančių medicininį preparatų. 1986 m. buvo išaiškintos šešios narkomanų lindynės, o šiomet vien tik per tris pirmuosius mėnesius — septynios lindynės. Deja, ne visi narkomanai naudojami lindyne. Vilniaus dailės instituto IV kurso studentas G. Baranauskas savo bute leido svaigintis narkomanui J. Domarkui, o paskui teisme teisinosi: „Juk jis mano draugas...“ Tardymuose paaiškėja, kad narkomanus dažnai bando nuslepti nuo milicijos ir tėvai, ir bičiuliai, ir netgi kaimynai. Turėtų būti atvirkščiai. Milicija, išaiškinusi narkomaną, nori kuo greičiau pradėti jo gydymą, padėti jam atsikratyti pavojingo įpročio. V. Kst.

Tillsonburg-Delhi, Ontario

Lietuvos atgimimo sąjūdžio Delhi skyrius

rengia

TRADICINĘ

GEGUŽINĘ

1987 metų liepos 19, sekmadienį, 1 v.p.p., Vinco Dirsės ūkyje, R.R.2, Otterville, Ontario, prie 59 kelio, 3 km į šiaurę nuo Delhi.
Bus jautienos kepsniai, dešros, kava, pyragai, muzika.
Laukiame visų atvykstant. Pelnas — laikraščiai „Laisvoji Lietuva“.

Iki pasimatymo gegužinėje!

LAS valdyba

Hamilton, Ontario

ŠALPOS FONDO KOMITETAS su kelių tautiečių talka paruošė ir išsiuntė Lenkijos lietuviams 50 dešėtų drabužių siuntinių — 650 kg, kurių persiuntimas kainavo apie \$2000. Komitetas yra dėkingas talkininkams: K. L. Meškauskams ir jų vaikaičiai Dianai, B. D. Mačiams, P. Krivinskienei, D. Kekienei už talką ruošiant drabužius siuntimui. Komitetas dėvėtų drabužių iki rudens nerinks.

ŠALPOS FONDUI AUKOJO: \$100 — O. Kudžmienė; \$50 — St. Dalius; \$40 — J. Astas; \$30 — S. Urbonavičius; \$25 — H. K. Norkus; \$20,25 — J. Asmenavičius; \$20 — S. Rakštienė, L. Gutauskas, A. Keličius, A. Didžbalienė, A. Kerutytė, O. Ščiukienė, V. Perkauskas, P. Grybas, B. Vidugiris, A. Patamsis, L. E. Klevas, Z. Stanaitis, J. Januškevičius; \$25 — H. K. Norkus; \$15 — A. M. Pusdešris, J. Bubnys; \$10 — P. Kanopa, K. Meškauskas, St. Domeikienė, A. J. I. Grabošai, P. Krivinskiene, A. Tėvelis, P.P., G. V. Agurkis, F. A. Rimkai; \$6 — K. BURGALDA; \$5 — E. Antanaitienė, K. Jurgelys, S. Senkus, B. Latauskienė, A. Petkevičius. A. a. Marijos Ramesat atminimui A. D. Jankūnai paaukojo Šalpos fondui \$20. Komitetas visiems dėkoja už aukas. Norintieji paaukoti Šalpos reikalus visada gali savo auką įteikti sekmadieniais po pamaldų Jau-nimo centre komiteto nariams arba pasiųsti paštu šiuo adresu: Šalpos fondas, 11 Walery Crt., Hamilton, Ont. L9C 2V2, J.P.

Rodney, Ontario

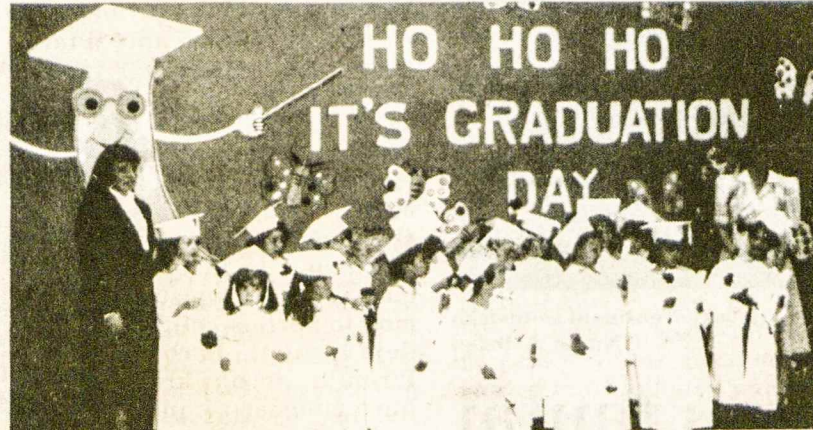
IŠKILMINGAI PAMINĖTI sibiriniai trėmimai birželio 14, sekmadienį. Pradėta pamaldomis St. Mary's šventovėje, West Lorne. Mišias už Lietuvos kankinius atnašavo kun. Ignas Mikalauskas, OFM, ir tai progai pasakė pamokslą. Per Mišias giedėjo „Pašvais-tės“ choras, vadovaujamas muz. R. Viličienės.

Po pamaldų visi nuvyko į Rodney lietuvių klubą, kur buvo atlikta oficialioji minėjimo dalis. KLB Rodney apylinkės pirm. Jonas Statkevičius trumpu žodžiu pradėjęs minėjimą, pakvietė paskaitai Mirą Chainauską. Paskaita buvo paremta prisiminimais ir pergyvenimais.

Meninę dalį atliko „Pašvais-tės“ choras su savo vadove Rita Viličiene. Už gražias dainas publika atsidėkojo gausiu rankų plojimu. Visi dalyviai kartu su choru puikiai sudainavo „Lietuva brangi“. Minėjimas baigtas Tautos himnu. West Lorne ir Rodney tautietės gausiais ir skaniais valgiais bei kavute visus pavaišino. Dalyvis

Windsor, Ontario

DETROITO ŽURNALISTŲ SKYRIUS 1986 m. neteko trijų narių, jų tarpe Petro Januškos. Kol sveikata leido, buvo veiklus Windsor ir Detroit. Amžinam poilsiui jis pasirinko lietuvių Šv. Jono

Mokslo metų pabaiga Toronto lietuvių vaikų darželyje, kuriam vadovauja sesuo TERESĖ

kapinės Mississaugoje, kur šeima pastatė gražų paminklą. Š. m. liepos 28 d. sueina vieneri metai, kai Petras Januška atsiskyrė su šiuo pasauliu. Minėdami šią liūd-nąją sukaktį, žmona Birutė, sūnus Arūnas, dukterys Rūta ir Birutė bei jų artimieji prašo draugus ir pažįstamus liepos 28, antradienį, 10 v.r., atvykti į Šv. Antano šventovę Detroit, Mich., ir dalyvauti šv. Mišių aukoje, kurią atnašaus kun. Alfonsas Babonas.

Stasys Garliauskas

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaupas 4.75%
kasdienes palūkanas 4.25%
už santaupas 8.25%
term. indėlius 1 m. 8.75%
term. indėlius 3 m. 8.75%
reg. pensijų fondo 6%
90 dienų indėlius 7%
(minimum \$5.000)
Reg. pensijų 1 m. 8%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 9.75%
asmenines paskolas ... 11.25%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Pedagogas a.a. Rimantas Gražulis, rašytojo Balio ir Marijos Gražulių sūnus, po tulžies operacijos staiga mirė 1986 m. lapkričio 17 d., kraujo krešuliams užkimšus plaučių arterijas, ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Tai buvo skaudus smūgis ne tik vienišelio vaiko netekusiems tėvams, bet ir velionies jaunai šeimai: žmonai Nijolei, dukrelėms — trylikametei Lidijai ir vos dešimt metų sulaukusiai Vilijai. Velionis keliolika metų dirbo amerikiečių Oak Forest gimnazijoje skyriaus vedėju, moksleivių dekanu, direktoriaus pavaduotoju. Mokytojai, pagerbdami velionies atminimą, įsteigė stipendijų fondą abiturientams „Rimantas Gražulis Memorial Scholarship“. Į abiturientų išleistuvių iškilmes gegužės 29 d. įteikti stipendijų dviem abiturientėms gimnazijos vadovybė pakvietė velionies šeimą — žmoną Nijolę, dukreles Lidiją ir Viliją. Velionies a.a. Rimanto Gražulio, mirusio vos 45 metų amžiaus, pasiges ir lietuvių. Jam teko dirbti BAL-Fo pietvakarių 57-tojo skyriaus išdininku, liuanistinėms Done-laičio mokyklos revizijos komisijos nariu, Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos tėvų komiteto pirmininku, daug vasarų praleisti su jaunimu ateitininkų stovyklose Dainavoje.

Vytautą Alantą, žurnalistą ir rašytoją, sulaukusį 85 metų amžiaus ir išleidusį dar vieną knygą „Aušra Paliūnuose“, savo namuose Čikagoje birželio 6 d. pagerbė Amerikos lietuvių tautinė sąjunga. Skyriaus pirm. Stasys Briedis susirinkusius čikagiečius ir svečius supažindino su Vytauto Alanto biografiniais duomenimis ir kurybiniais laimėjimais. Išsamų pranešimą padarė pagrindinis kalbėtojas inž. Jonas Jūrkūnas, primindamas penkiolika suaktuvinko sukurto dramų jau seštą romaną „Aušra Paliūnuose“. Pagrindinis šio romano veikėjas kalbėtojui primėnas dr. Vincas Kudirka. Ištrauką iš naujo romano skaitė Aušra Jasaitė. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kiaučeliūnas, pasveikinęs suaktuvinką, pakvietė visus sugiedoti „Ilgiausių metų“. Dainų ir operų arijų programą atliko sol. Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė su muz. R. Mockaus palyda. Žurnalistas Vytautas Kasniūnas kalbėjo apie bendrą darbą su Vytautu Alantu „Lietuvos aidas“ redakcijoje. Suaktuvinką jis pavadino žurnalizmo milžinu, kuris ilgesnį laiką už kitus buvo šio dienraščio redaktoriumi. Raštu Vytautą Alantą sveikino Lietuvių rašytojų draugijos pirm. Č. Grincevičius, J. Janušaitis ir Australijoje gyvenanti S. Zablockienė. Paties suaktuvinko žodį skaitė jo sesers sūnus kun. dr. K. Trimakas. Jame Vytautas Alantas priminė, kad „Aušra Paliūnuose“ teko rašyti po širdies atakos, pasinaudojant A. Rūgys perspausdintu „Aušros“ rinkiniu bei istorinėmis knygomis. Vakaro dalyviai, užbaigdami oficialią dalį, sugiedodami „Lietuva brangi“.

Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos Čikagos skyriaus susirinkimas įvyko Marquette Parko lietuvių parapijos salėje. Susirinkimą įvadiniu žodžiu pradėjo skyriaus pirm. J. Jokubka. Paskaitą „Turtingo žmogaus krikščionybės sampratą“ skaitė kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC, pabrėždamas, kad krikščionis žmogus turėtų kurti visų žmonių gerovę. Krikščionybė su pagarba kalba tik apie aukštos moralės turto kūrėjus. J. Jokubka dalijosi atsiminimais apie prof. dr. Kazimierą Pakštą, mirusį prieš ketvirtį šimtmečio. Esą prof. dr. J. Eretas kartą klausė, ar K. Pakštas yra lietuvis? Sveicarui buvo sunku suprasti K. Pakšto judrumą ir energingumą. Jam atrodė, kad lietuviai yra tylesni ir ramesni. K. Pakštas, atvykęs į JAV 1914 m., apsigyveno Niujorke, baigė socialinių mokslų studijas Fordhamo universitete. Pirmojo D. karo metais buvo pasiūstas Šveicarij, kur jam teko dirbti Lietuvių informacijos biure, lankyti Freiburgo universitetą ir jame gauti daktaro laipsnį. Iš Šveicarijos grįžęs į JAV, redagavo „Darbininką“ ir „Draugą“, kol Kauno universitetas jį pakvietė dėstyti geografinę. Kaune įsijungė ir lietuvių krikščionių demokratų susirinkimui vadovavo centro komiteto narys Pranas Povilaitis. Dabartinę sky-

riaus valdybą sudaro: J. Jokubka, J. Kavaliauskas, A. Povilaitis, L. Kazlauskas, J. Mikalauskienė ir I. Pocienė.

Lietuvių tautinių šokių instituto valdyba, vadovaujama pirm. Galinos Gobienės kviečia narius į tautinių šokių kursų Dainavoje. Registruoti reikia pas pirm. G. Gobienę iki š. m. liepos 15 d.

Lituanistinė šeštadienio mokykla Los Angeles mieste prisiminė savo buvusią mokytoją ir „Spindulio“ ansamblio vadovę a.a. Oną Razutienę. Balandžio 4 d. rytą, mokslo metams artėjant prie pabaigos, Mišias už velionę atnašavo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas, savo parašytas tikinčiųjų maldas skaitė penkto skyriaus mokiniai. Jie tapgi atnešė velionės veikalą primenančias aukas: gėles už jos meilę jaunimui, penkto skyriaus vadovėlį už švietimui atiduotus metus, tautinę lėlę už pasiaukojimą lietuviškiems papročiams, tautiniams šokiams ir dainoms. Po Mišių V skyriaus mokiniai paprašė velionės dukrą Danguolę Varnienę, kuri dabar tapo vyriausia „Spindulio“ vadove, įteikta gėlių puokštę papuošti a.a. O. Razutienės kapą.

Australija

Australijos lietuvių katalikų federacijos valdyba specialiu raštu kreipėsi į Australijos katalikų vyskupų konferenciją, primindama Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį ir dabartinę jos būklę sovietinėje okupacijoje. Australijos vyskupai, pareikšdami solidarumą Lietuvos katalikams jų kovoje už religijos ir tautos laisvę, pasiuntė sveikinimus ir linkėjimus vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, kuris vadovauja visų užsienyje esančių lietuvių katalikų sielovadai. Vyskupai taipgi priminė Australijos katalikų parapijoms, kad šią sukaktį lietuvių tauta tėvynėje ir išeivijoje mini birželio 28 d. Jie kvietė Australijos katalikus melstis už persekiojamą Katalikų Bendriją Lietuvoje.

Argentina

Motinos dienos minėjimą Buenos Aires lietuviams gegužės 17 d. surengė Aušros Vartų parapija ir Susivienijimas lietuvių Argentinoje. „Parapijos šventovėje gyvoms ir mirusioms motinoms skirtas Mišias atnašavo kun. A. Steigvilas, MIC. Giedodami Šv. Cecilijos choras. Susivienijimo rūmuose surengtą minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo Alicija Mikučionytė. Dainelėmis, šokiais ir deklamacija programon įsijungė vaikų ansamblys „Dobilas“. Silvijos Vozgirdienės paruošta vaikų grupė suvadino porą vaizdelių. Prie Laimos Levanavičiūtės nupiešto Marijos paveikslą vaikai sukalbėjo maldelę už savo motinas, pasirodymą užbaigdami dainele „O mičiute motinėle“.

Italija

Prel. L. Tulabos deimantinė amžiana sukaktis paminėta gegužės 24 d. Šv. Kazimiero kolegijoje Mišiomis ir pobūviu, kuriame dalyvavo 60 asmenų. Suaktuvinkui įteikta dovana — jo portretas, nutapytas vieno dailės profesorius. Jis kalbės Šv. Kazimiero salone, visiems primindamas, kad prel. L. Tulaba yra kolegijos steigėjas, pirmasis ilgametis jos rektorius.

Vokietija

A. a. Mikas Matutis (Michel Matutt) mirė 1987 m. balandžio 15 d. senelių prieglaudoje Langenselbolde prie Hanau. Velionis gimė 1909 m. birželio 27 d. Klaipėdos krašte, Aukštumalės Pelkėje. Baigęs pradžios mokyklą, išmoko kalvystės, bet dirbo Lietuvos pasienio policijoje. 1932 m. atsikėlė Klaipėdon ir iki 1940 m. dirbo audykloje. Vokiečiai jį mobilizavo, nusiuntė į Rytų frontą, kur 1943 m. pateko sovietų nelaisvėn. 1946 m., paleistas iš nelaisvės, grįžo Lietuvon. Šeimą surado Klaipėdoje, kur jam teko dirbti mašinų taisytoju „Trinyčių“ audykloje. V. Vokietijon su šeima buvo išleistas 1959 m. Kaip ir daugelis lietuvių pokariniais metais, pateko pereinamojo Hanau stovyklon. Greit gavo darbą vietiniame fabrike ir jame dirbo ligi išėjimo pensijon 1972 m. Velionis Mikas ir žmona Jadvyga Antolevičiūtė Matučiai 1986 m. persikėlė senelių gyvenvietėn Langenselbolde. Palaidotas balandžio 21 d. vietinėse kapinėse, dalyvaujant ev. kun. Fr. Skėriui. Sūnus Valteris mirė 1972 m., sūnus Mikas — 1985 m. Liko tik žmona Jadvyga ir dar Lietuvoje lietuvišką šeimą su Povilu Matulaisku sukūrusi dukra Rūta, V. Vokietijoje užauginusi dvi dukras ir sūnų.

“AUDRA” TRAVEL CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ
1987

*

Kelionių į Lietuvą
išvykimo datos:

Liepos 9 Rugpjūčio 6 Rugsėjo 17

Liepos 17 Rugsėjo 4 Spalio 2

Gruodžio 28

Oro linijos — „Air France“, „Aeroflot“, „JAT“, „Finnair“.

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos,

Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienon į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

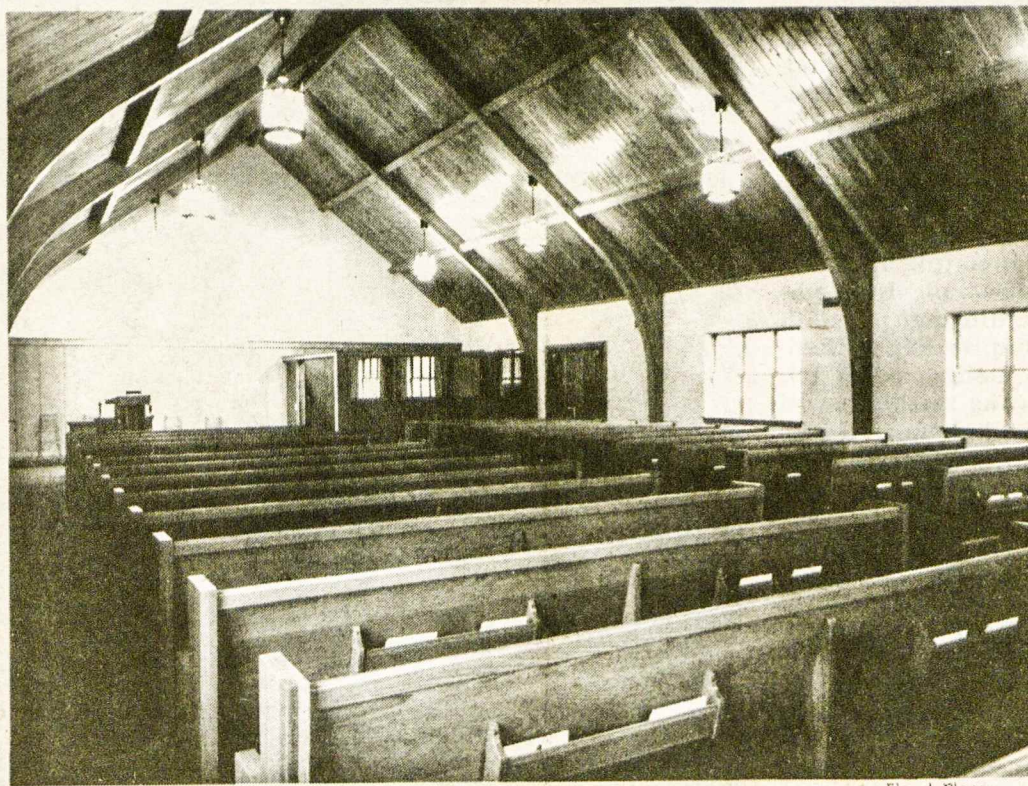
Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Toronto jaunimo ansamblio "Gintaro" šokėjai MARYTĖ RUDYTĖ ir SIMONAS NAMIKAS metiniame koncerte didžiojoje Anapilio salėje 1987 metų gegužės 24 dieną

JAVIMONIS ZIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Studentų ateitininkų studijų dienos

1987 m. gegužės 29-31 d.d. Toronto studentai ateitininkai suruošė studijų dienas Wasagoje. Atvyko dvylika studentų į "Kretingos" stovyklavietę.

Penktadienio vakare suvažiavome į mūsų lietuvišką kempelį ir tik tuomet pastebėjome, kad nebuvo mums reikalingo rakto. Vajegis! Ką daryti? Nejaugi brausimės pro langą kaip banditai? Pastebėjome, kad virtuvėje visi nauji, gražūs langai. Laimė nušvito, kai suradome vieną mažą langelį, pro kurį mūsų kuopos pirmininkas Linas Daukša įlindo. Jis mat jau veteranas, kadangi daugelį metų vadovavo vaikų stovyklose.

Kai pagaliau įėjome, sutvarkę salę pagal savo skonį ir pavalgę sunešę visą techniką ir sprogūzus į didelį mergaičių baraką. Žiūrėjome komediją "Being There", kurioje vaidino Petras Selleris.

Nors buvo vėlu ir uodai kaip vampyrai kandžiojo, bet būdami tvirti ateitininkai, neišsigandom, ir toliau vykdė savo planus. Keliose nuėjome prie paplūdimio. Žvaigždės priminė man Mykolaičio-Putino eilėraštį "Nuostabios naktys". Žvaigždės buvo didelės ir mažos. Iš jų išrinkom Šiaurės žvaigždę (North Star) ir Grigorus (Big Dipper).

Grįždami pastebėjome miško gilumoje mirksintį šviesą. Tenai nuėjome ir suradome saulėlę draugų. Pabendraavome, o kai pastebėjome, kad saulutė pradėjo tēkti, demokraciškai nusprendėm, kad jau laikas miegot.

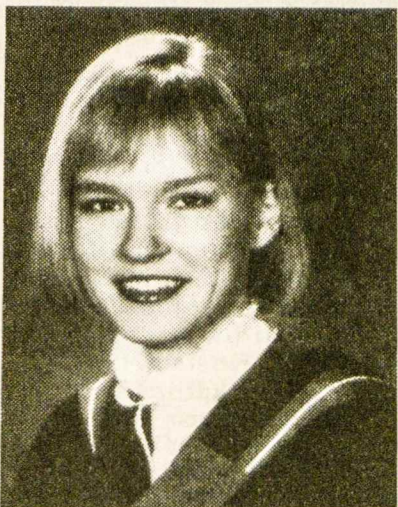
Šeštadienio rytą negailėstingai prikėlė mus Aaronas Coplandas "Fanfare for the Common Man" — olimpiadiskos dūdos. Per pusryčius klausėmės ramesnės Haendelio "Vandens muzikos".

Su vėliavų pakėlimu prasidėjo rimtoji dalis — dvi paskaitos. Pirmąją paskaitą buvo atvykęs iš Čikagos inž. Kazimieras Pabedinskas. Jis mums kalbėjo apie ateitininkų praeitį ir pabrėžė svarbą

mums, kaip lietuviams, prisijungti prie gyvenamojo krašto veiklos. Per visuomeninį darbą galime pasireikšti ne vien lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe.

Antroje paskaitoje naujasis Studentų ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkas Vytautas Čuplinskas gvilendino organizacijos problemas. Jisai siūlė pradėti ne ateitininkų principais, o praktine veikla. Principus turėtumėm laikyti galutiniais tikslais ir juos vykdyti kasdieniniame gyvenime.

Valandos greitai slinko. Po

Nauja medicinos daktarė JŪRATĖ ULECKAITĖ, gimusi ir užaugusi Toronte. 1981 m. baigė "French School" ir įstojo į Western un-tą Ontario Londone, kur jai buvo paskirta 4 metų stipendija. Po dvejų metų studijų Jūratė buvo priimta į Toronto universiteto medicinos fakultetą, kurį baigė 1987 m. birželio 11 d. medicinos daktarės laipsniu. Jūratė aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Lanke lietuvišką darželį, baigė Maironio mokyklą, dalyvavo "Gintaro" tautinių šokių ansamblyje ir ateitininkų organizacijoje. Buvo Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdybos vicepirmininke ir dalyvavo dviejuose Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose: 1979 m. Anglijoje ir 1983 m. Š. Amerikoje. 1985 m. padėjo suorganizuoti Laisvės ir taikos ryžto žygį ir pati jame dalyvavo. Šiais metais Jūratė sudarė Toronte komitetą jaunimo kongresui Australijoje rinkti lėšas ir skleisti informaciją apie jį. Liepos mėnesį Jūratė pradeda savo internatą Montreale General ligoninėje

diskusijų, nudūmėm į Collingwoodą pizzos įieškoti. Sugrįžę vėl nuėjome prie paplūdimio ir džiaugėmės saule. Tie, kurie buvo sportiškai nusiteikę, žaidė kamuoliu. Po kirtvitos valandos ėjome "Kretingos" link, nes mūsų klebonas kun. A. Simanavičius buvo atvykęs laikyti Mišių.

Dievas palaimino mūsų ypatingu oru. Saulės spinduliai, kaip dangaus auksas lašai, persunkė jaunus medžių lapus, šildė mus ir užmigusių žemę. Mišių tema buvo Šeštinės. Per pamokslą kunigas mums aiškino, kad tikėjimo negalime aprepti vien žmogiško protu, reikia ir Šventosios Dvasios malonės.

Vakarienei tikėjomės virtinėlių (koldūnų), nes vieną vakarą okupavome dr. Uleckų namus ir paruošėm net 445 virtinėlius. Deja, juos užmiršome pasiimti! Gavome salotas su sūrio sumuštiniais ir kitais priedais. Pasistiprinę nuskubėjome dar sykį prie vandens pagauti paskutiniųjų saulės šešelių ir juos ant popieriaus nupiešti. Mokytoju buvo Vytautas Čuplinskas. Jis mums aiškino, kad reikia piešti tai, ką matome. Daug kas daug ką matė, ir paveikslai kaip tik tai ir išreiškė.

Kai jau visai sutemo, grįžome atgal į savo svetainę. Čia Danutė Grajauskaitė, Rimas Prakapas ir Tadas Slivinskas buvo paruošę žaidimą "Taškų taškai". Mūsų uždavinys buvo atsakyti į klausimus, kurie lietė Lietuvą, mūsų žodyną ir studijų dienų pergyvenimus. Kas yra "likiesininkas"? Mes nežinojome ir patys organizatoriai prisipažino, kad visai tokio daikto nėra. Žaidimui pasibaigus, sekė laužas, muzika ir vaidinimai.

Sekmadienio rytą po pusryčių ateitininkai diskutavo paruošiamą studentų ateitininkų humoristinio laikraščio, kurį redaguos Vytautas Čuplinskas ir Gintaras Uleckas.

Marytė Balaišytė

Ką man reiškia Lietuva?

Atsako Toronto Maironio mokyklos dešimto skyriaus mokiniai

Mano manymu, Lietuva yra mūsų tikrasis kraštas — ne Kanada ir ne Amerika. Tikiu, kad kai Lietuva vėl bus neokuupuota, daugumas lietuvių grįš atgal į Lietuvą ir padės kraštui atsigausti. Mes negalim pamiršti Lietuvos ir lietuviškos kalbos.

Lietuvybė yra mūsų brangiausias turtas ir jei ją pamiršime, tai niekad nebeatgausime, nes nebebūsime lietuviai.

Mes galime išlaikyti lietuviybę eidami į lietuvišką mokyklą, eidami į lietuviškas šventas Mišias, būdami skautais, eidami šokti tautinių šokių ir, ypatingai, kalbėdami lietuviškai tarp lietuvių!

Gintaras Batūra

Lietuva man reiškia tolimą kraštą, kuriame visi lietuviškai kalba, dainuoja ir gieda giesmes. Kraštas, kuriame audžia lietuviškus audinius, iš medžio sukuria kryžius ir koplytėles. Kraštas su garbinga istorija, legendomis ir didvyriais. Kraštas, kurio dalelė ir aš esu.

Svarbiausias lietuviybės bruožas turėtų būti pasididžiavimas savo tauta ir pasiryžimas šį tautiškumą perduoti mūsų vaikams, kad jie galėtų jį perduoti savo vaikams. Tėstinumas mūsų kalbos, lietuviškų papročių, žinojimas savo istorijos yra tas tautinis paveldėjimas, kurio mes negalime prarasti. Priešingai, mes jį turime išgarsinti svetimtaučių tarpe, kad visi žinotų, kas yra Lietuva.

Rasa Pajaujytė

Kai galvoju, ką mėgstu apie Lietuvą, man ateina mintis, kad labiausiai mėgstu jos istoriją. Ne tų laikų istoriją, kai Maironis ir Kudirka gyveno, bet senų, senų laikų istoriją apie Vytautą Didįjį ir apie Gediminą.

Kai buvau jaunas, mes lietuviškoje mokykloje mokėmės apie garsius kunigaikščius ir jų kovas, ypač kovas, kai jie gynė savo pilis nuo kryžiuočių. Tais laikais buvo daug karžygių, daug garsių žmonių, ir jiems niekas kitas nerūpėjo, kaip tik savo gimtą kraštą apginti nuo priešu. Yra gera klausytis apie Lietuvą, kai ji buvo galinga ir stipri ir turėjo daug didvyrių.

Aš manau, kad istorija yra labai svarbus mokslas, nes jei ir nieko nebėlik, istorija vis tiek bus ir jos niekas negalės pakeisti.

Andrius Paškus

Mano tėvai yra lietuviai ir aš laikau save lietuviu, nors ir gimiau svetimaime krašte. Visuose dokumentuose įrašyta, kad esu kanadietė, bet mano širdis ir siela yra tėvynėje Lietuvoje.

Aš mėgstu klausytis lietuviškų plokštelių ar magnetinių juostelių, priklausyti jūrų skautams ir lankyti lietuvišką mokyklą. Taip pat kas sekmadienį važiuoju į lietuviškas Mišias, prisimindama visus tuos žmones Lietuvoje, kuriems yra draudžiama lankyti pamaldas ar kartais net kalbėti lietuviškai.

Lietuvos istorija, jos džiaugsmas, vargai ir jos didvyrių prisiminimas mane nukelia į tuos laikus ir aš iš širdies pergyvenu su jais visas kovas ir auką, kovojant už lietuvių išlikimą.

Mano meilė Lietuvai buvo, yra ir visuomet bus gyva ir stipri.

Jonė Macijauskaitė

Nors esu gimusi ir užaugusi Kanadoje, daug esu girdėjusi apie Lietuvą ir jos žmones. Mano močiutė pasakodavo apie savo jaunystę Lietuvos kaime, kaip ten buvo gražu ir gera būti savųjų tarpe. Taip pat lietuviškoje mokykloje esu girdėjusi apie Lietuvos kunigaikščius, senovės vaidilutes, didvyrius, poetus, karo vadus ir paprastų žmonių meilę savo tautai.

Mūsų kraštas daug kartų buvo svetimųjų pavergtas, bet vistiek žmonės neprarado savo kalbos, papročių ir tikėjimo. Ir dabar yra gerų žmonių, kurie aukojasi, kad mes Kanadoje nepamirštumėm tų, kurie liko Lietuvoje ir buvo priešų pavergti. Jie negali būti laisvi tol, kol okupantai nepasitrauks iš mūsų žemės. Todėl mes, gyvendami laisvame krašte, rušiame minėjimus, koncertus, demonstracijas parodyti pasauliui, kad Lietuva yra viena iš tų valstybių, kuri nori būti laisva ir niekam nepriklausoma.

Ir likę Lietuvoje, ir gyvenę čia kalbame ta pačia kalba, turime tuos pačius papročius ir tokią pačią meilę savo tautai. Tai visus neišskiriamai riša ir laiko to paties krašto nariais.

Jūratė Gaizutytė

Lietuva yra mūsų tėvynė. Mes ten negyvenam, bet mūsų mintys yra visados tenai.

Lietuva yra pagrindas mūsų kultūros. Mes, lietuviai, kurie gyvename Kanadoje ar Amerikoje, jaučiamės laimingi, nes galim išlaikyti savo kalbą, religiją ir papročius. Visas pasaulis mato, kad mūsų tautiškumas yra labai stiprus. Tai stiprybė kilo iš Lietuvos senovės, kuri pergyveno daug kovų ir du pasaulinius karus. Visiems yra aišku, kad Lietuva yra viena iš tautų, kurios taip ilgai išlaiko savo tradicijas ir labai seną savo kalbą.

Lietuva yra labai graži, nes turi daug miškų ir kalnelių, upių ir ežerų. Ji yra labai įdomi savo senomis istorinėmis vietomis ir pastatais.

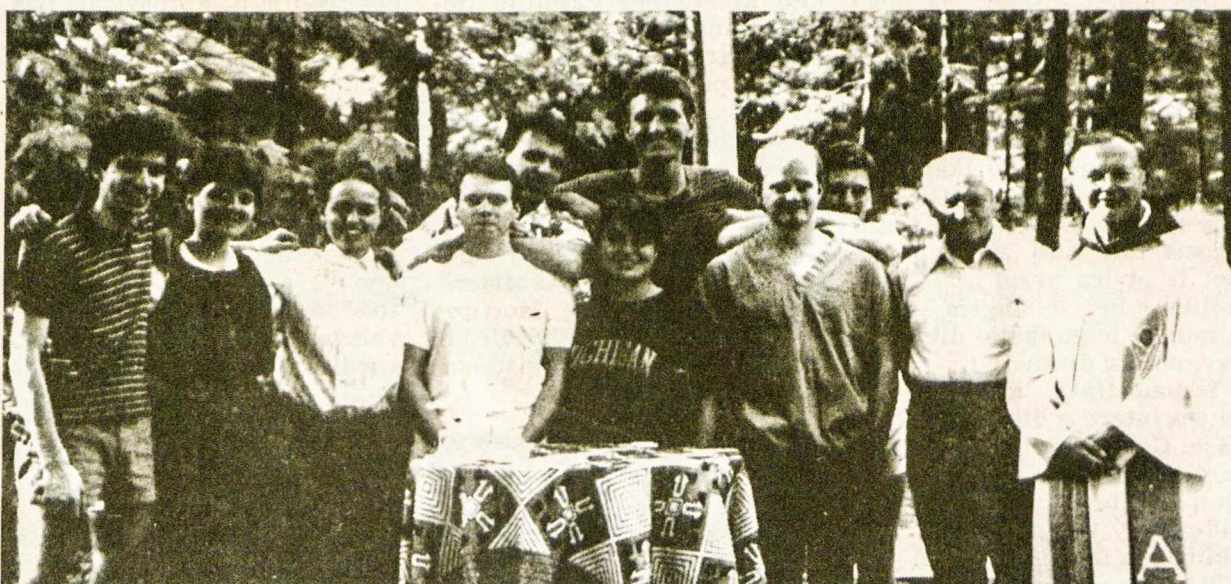
Esame laimingi būdami dalis tos garbingos Lietuvos, kuri prasidėjo seniai-seniai ir tęsiasi iki šių dienų.

Audra Puzerytė

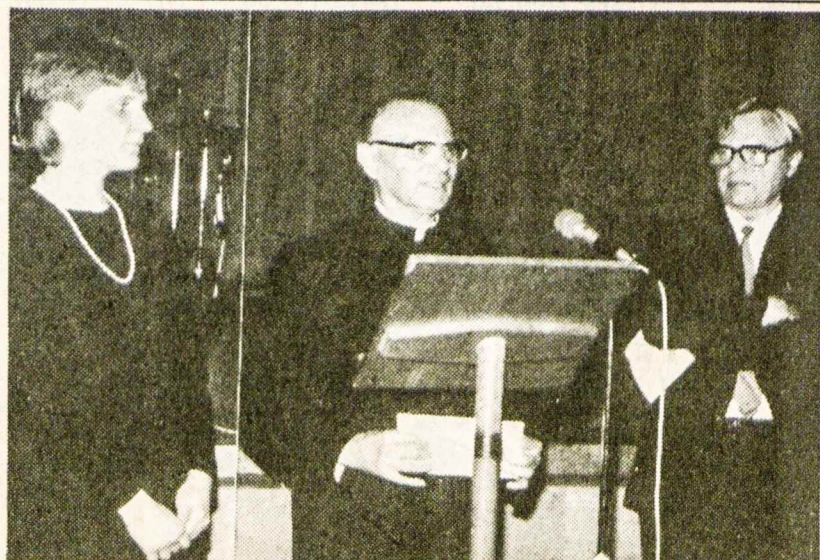
Lietuvybė yra labai svarbi mums lietuviams. Bet kas iš viso yra lietuviybė? Kam ji priklauso ir ko ji reikalauja?

Lietuvybė yra didelė dalis mūsų kultūros, kurią sudaro papročiai, tautosaka, lietuviška poezija, menas, muzika, ypač dainos ir tautiniai šokiai. Yra sunku lietuviybės reikšmę išaiškinti. Man atrodo, kad tai nėra tik dalyvavimas kultūriniame gyvenime, bet tikras, gilus tikėjimas į pačią Lietuvą.

Lietuvybė yra meilė, kuri randasi kiekvieno tikro lietuvi širdyje. Jis myli savo kraštą ir nesigėdina tą savo meilę parodyti. Jis nebijo pasisakyti už Lietuvos žmonių teises. Jis yra stiprus ir drąsus, kai reikia viešai pasisakyti už Lietuvą ar net stoti į tikrą kovą, siekiant jai laisvės.

Toronto studentų ateitininkų studijų dienos "Kretingos" stovyklavietėje 1987 m. gegužės 29-31 d.d. Iš kairės: Linas Daukša, Marytė Balaišytė, Dana Grajauskaitė, Rimas Prakapas, Tadas Slivinskas, Onutė Žukauskaitė, Linas Balaišis, Vytautas Čuplinskas, Gintaras Olekas, lektorius Kazys Pabedinskas, kun. A. Simanavičius, OFM, po paskaitų, diskusijų, žaidimų ir pamaldų

"Tėviškos žiburiai" surengtame spaudo vakare 1987 m. balandžio 25 d. Anapilio salėje buvo įteikta MARYTEI BALAIŠYTEI \$100 premija, paskirta JAV Lietuvių žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondo. Iš kairės: Marytė Balaišytė, "TŽ" red. kun. Pr. GAIDA, Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" pirmininkas dr. S. ČEPAS Ntr. B. Tarvydo

Keturiasdešimt keturios paskatos

Abejojantiems važiuoti ar nevažiuoti Australijon į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą

Nors dar visas pusmetis iki VI-ojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje, jau laikas nuspręsti — vykti ar nevykti. Atrodo, yra nemažas skaičius jaunimo, besidominčio ir kongresu, ir Australija, tačiau kažkodėl kai kurie nesiskubina įsipareigoti. Jie nori iširti visas galimybes, išlaikyti visas abejones, prieš leidžiantis į tokią ilgą bei brangią kelionę. Taip svyruojantiems padėti apsispręsti čia pateikiame 44 motyvai keliauti į Australiją.

1. Bus proga susipažinti su lietuvišku jaunimu iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų.

2. Kiekvienas norintis išreikšti savo nuomonę apie lietuvių jaunimo veiklą bus išklaustas.

3. Užsidsite noru pagyventi ir stiprinti lietuvių jaunimo veiklą.

4. Australijoje nerastis sniego; gruodžio mėnesį bus vasara!

5. Galėsite nusifotografuoti su koala-meskiukais bei kengūromis.

6. Bus proga aplankyti didžiausią pasaulio monolitą "Ayers Rock". Taip, yra didesnių akmenų už Puntuką.

7. Patobulinsite savo lietuvių kalbą, nes vargiai kitaip susikalbėsite su kongreso dalyviais iš Europos bei Pietų Amerikos šalių.

8. Galėsite išbandyti gastronominius gabumus, besimokydami virti didžkukulius (cepinus).

9. Gal susidraugausite su gražia lietuvaite, kur jau moka virti didžkukulius.

10. Gal pasimaisys ir gražių lietuviukų, kurie jau moka virti didžkukulius.

11. Susitiksime su bendraminčiais, kurie laiko tautos likimą savo atsakomybe.

12. Sausio 4 d. galėsite pasižinti lietuviškame "diske", kuriam rimta konkurencija yra tik Vilniuje ir Kaune. Na, gal ir Palangoje...

13. Jei nusibodo kasmet Naujus metus sutikti "Les and the Music Masters" orkestrui grojant, Adelaide rasite trokštamą įvairumą.

14. Savo intelektualiniais gabumais galėsite draugus nustebinti žaisdami lietuvišką "Trivial Pursuit".

15. Vėl susitiksime su "Svajonėmis", kurios pernai gruodžio mėnesį džiugino Šiaurės Amerikos lietuvių savo koncertais.

16. Susipažinsite su žmonėmis,

Lietuvybė reiškia, kad ne tik moki lietuviškai kalbėti, bet, svarbiausia, kad nori taip kalbėti.

Mes visi sakome, kad esame lietuviai, bet kažin ar žinome, ką sakome. To mums niekas negali paaiškinti. Atsaką gali duoti tik mūsų pačių širdis, mūsų nutarimas ir mūsų meilė tėvynėi.

Alicija Krakauskaitė

kurie leidžia puikų dvikalbį Australijos jaunimo žiniaraštį "Jaužinis". Gal jį namus parsivešite jį pasisekimo paslaptį.

17. Plaukiadami Sidnėjaus uoste, matysite nepamirštamą saulėlydį.

18. Pakliūsite į Australijos spaudą, dalyvaudami demonstracijose prie sovietų pasiuntinybės Kanberoje.

19. Pasidalinsite mintimis su kitų kraštų lietuvių jaunimu, išgirsite konkrečius veiklos pavyzdžius — sekmingus ir nesekmingus.

20. Grįžę namo galėsite draugams papasakoti apie susitikimus su krokodilais.

21. Galėsite palyginti tikrąjį "Posterio" alų su Kanadoje gaminamu.

22. Teks paragauti "vegemite". Sakoma, kad tai reikia padaryti bent kartą gyvenime.

23. Peržvelgsite V-ojo PLJK nutarimus (gal pirmą kartą) ir juos įvertinsite.

24. NAGRINĖSITE iš savų kraštų atsivežtus konkrečius veiklos projektus, kad žinotumėte kaip tęsti kongreso darbus grįžę į namus.

25. Išrinksite naują PLJS valdybą.

26. Tapsite pasaulinio masto žvaigždėmis, parodydami savo talentus Melburne ir Adelaidėje.

27. Sužinosite kodėl australai ir turistai taip gausiai buriasi prie "akmenų" (The Rocks) Sidnėje.

28. Valgsite Kūčias su labai didele "šeima".

29. Nereikės šypsotis ir dėkoti Tetai Agutei už gražų kalbą, papuoštą Kaledų senelio paveikslukais.

30. Teks suskaičiuoti, kiek stovykloje yra žemaičių, aukštaičių, suvalkiečių, dūkų ir sužinoti, kokios yra šių grupių savybės.

31. Susipažinsite su įvairiomis išėjusios lituanistinio švietimo priemonėmis.

32. Galėsite mamai nuausti lietuvišką juostą.

33. Be jokios baimės galėsite pasididžiuoti. Viena diena bus skirta pasididžiavimui lietuvių bei Lietuvos laimėjimais. Nustebite, kiek jų yra daug!

34. Išgirsite daug įdomių pasakų politinėmis bei kultūrinėmis temomis.

35. Turėsite progą tapti kanklių arba skudučių virtuozais.

36. NAGRINĖSITE ryšius su Lietuva. Susipažinsite su įvairiais dabartinės Lietuvos bruožais.

37. Dalyvavusieji ankstyvesniuose kongresuose ras ir kitų veteranų, su kuriais galės prisiminti "sensuosius laikus" Oberline, Altenberge, Romuvoje...

38. Suteiksite paramą Lietuvos sąžinės kaliniams, prisidedami prie laiško rašymo.

39. Dalyvausite Kryžių kalno statyboje.

40. Sutiksime aušrą, bešokdami kaimo kapelai grojant.

41. Stovykloje galėsite įgyvendinti svajones... nors trumpam tapsite choristais, šokėjais, žurnalistais, radijo darbuotojais, archeologais, ekslibrių žinovais, margučių margintojais...

42. Per jokių kelionių biurą nerasite kelionės su įvairesne dienotvarkė.

43. Sekančio kongreso reikės ilgai laukti.

44. Grįžę turėsite daug ką rašyti į "Jaunimo žiburius". Inf.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Toronto volungletės, giedojusios sibirinių trėmimų pamaldose Šv. Pauliaus šventovėje, pasirušuosius žygiuoti į Nathan Phillips aikštę dalyvauti jaunimo surengtose budėtuosese Nuotr. J. Ligerio

Lietuva Amerikos prezidentūroje ir kongrese

“TŽ” bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Ankstyvesniuose mano pranešimuose iš Vašingtono buvo užuominų, kad Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga lietuvių delegaciją gal priims JAV prezidentas R. Reaganas. Vilties buvo ir dėl to, kad pastaruoju metu Baltieji rūmai paskelbė specialius pareiškimus Lietuvos krikšto sukakties ir Baltiečių laisvės dienos proga.

Lietuvos krikšto sukakties rengėjų delegacijos priėmimas Baltuosiuose rūmuose įvyko birželio 18 d. Vyskupo P. Baltakio vadovaujama delegaciją Baltųjų rūmų prezidento kabinete R. Reaganui pristatė Baltųjų rūmų pareigūnas Linas Kojelis. Delegacijoje, šalia vysk. P. Baltakio, buvo Lietuvos atstovas Vašingtone ir Lietuvos diplomatinės šefas dr. S. Bačkis, Lietuvių informacijos centro direktorius kun. K. Pugevičius, seselė Ignė, J. Kavaliūnas, L. Stukienė, A. Nelsienė, sostinės Vašingtono rengimo k-to pirm. J. Vaitkus ir kiti.

Delegacijos vadovas vysk. P. Baltakis įteikė prezidentui kalinamų lietuvių sąrašius kalinių sąrašą ir paprašė, susitikus su Sovietų Sąjungos komunistų partijos gen. sekretorium M. Gorbačiovu, išskirti Lietuvos reikalą. Prezidentui dovanų buvo įteiktas Lietuvos krikšto 600 m. sukakties medalis, taip pat specialus ta proga Lietuvoje išleistas ženklelis ir 1981 m. Lietuvos jaunimo atsiųsto sveikinimo originalas bei vertimas į anglų kalbą.

Prezidentas, atidžiai apžiūrėjęs lietuvių delegacijos įteiktas dovanas, pareiškė, kad dovanos bus padėtos jo vardo bibliotekai. Lietuvos reikalą pažadėjo išskirti kartu su valstybės sekretorium G. Schulzu, kai susitiks su M. Gorbačiovu. Priėmimo metu visa delegacija kartu ir taip pat atskirai kiekvienas jos narys su prezidentu nusifotografavo. Priėmimas užtruko 15 minučių. Delegacijoje dalyvavęs “Amerikos balso” lietuvių tarnybos viršininkas Romas Sakadolskis apie apsilankymą pas prezidentą tuojau pat paruošė pranešimą Lietuvai. Įdomu pabrėžti, kad pastaruoju metu “Amerikos balso” laidos lietuvių kalba sovietų nutrukdomos.

Paminėta nepripažinimo sukaktis

Tuo tarpu birželio 13 d. popietę gerokai per 200 lietuvių, latvių, estų ir jų draugų amerikiečių susirinko į JAV kongreso Longworth vardo įstaigų rūmus prie Kapitolius paminėti 65-rių metų sukakties, kai JAV Lietuvai, Latvijai ir Estijai pripažįsta nepriklausomoms valstybėmis. Ta proga visų trijų tautų atstovai prisiminė ir siaubinguosius birželio įvykius, palietusius visas tris šalis. Minėjimą rengė Jungtinis baltiečių komitetas, o garbės

rengėjai buvo JAV senatorius D. Riegle, JAV atstovų rūmų nariai D. Hartel ir D. Ritter. Pastarasis yra kongresinio “Ad hoc” komiteto Baltijos kraštų ir Ukrainos reikalams kopirmininkas.

Centrinė iškilnių dalis buvo baltiečių laisvės žymenų įteikimas žymiesiems amerikiečiams, baltiečių draugams. Šiais metais žymenis gavo: buvęs Baltųjų rūmų komunikacijos direktorius žurnalistas Pat Buchanan, teisininkas ir knygos apie Baltijos valstybių aneksiją autorius Williamas Hough, JAV ambasadorius Maskvoje Jack Matlock, žurnalistas John Wallach ir JAV kongreso narys bei kongresinio Helsinkio komiteto pirmininkas Steny Hoher. Pastarieji du iškilnėse asmeniškai dalyvavo, o žurnalistas Wallach taip pat priėmė ir ambasadoriui Matlockui skirtą žymenį.

Jungtinio baltiečių komiteto pirmininkas J. Simonsonas šio minėjimo proga priminė, jog Baltiečių laisvės diena siekiama, kad nebūtų užmiršta viena juodžiausių Estijos, Latvijos ir Lietuvos dienų — birželio 14-ji, kai dešimtys tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų vidury nakties buvo priekiti iš miegų, suvaryti į gyvulinius vagonus ir išvežti į Sibiro vergų stovyklas. Jam kebaltai, čia pat buvo dalinama JAV kongreso rezoliucija, skelbianti Baltiečių laisvės dieną.

Žurnalistas Wallachas gražiais žodžiais prisiminė praėjusį rudenį Jūrmaloje įvykusios privačios konferencijos amerikiečių delegacijos vadovą dabartinį ambasadorių Sovietų Sąjungoje J. Matlock. O apie pačią konferenciją, kurioje Wallach taip pat dalyvavo, sakė: “Kreipdamasis į susirinkusius, aš juos vadinau sovietų piliečiais. Vladimiras Pozdneris, vadovavęs konferencijai iš sovietų pusės, neiškentė ir per garsintuvą pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

Priimdamas Laisvės žymenį JAV kongreso narys S. Hoyer pareiškė: “Apdovanojimas priklauso jums, čia susirinkusiems, kadangi jūs savo kasdieniniu triūsu neleidziate užgęsti žibintui, kurį daugelis laiko iškėlė Estijoje, daugelis Latvijoje ir daugelis Lietuvoje. Helsinkio komiteto uždavinys yra dirbti kartu su jumis vardan tą, kurie tikisi, jog mes jų nepamiršom. Dirbti su viltimi, kad vieną dieną jie bus laisvi, kaip ir buvo...”

Taip pastarųjų savaitę laikotarpiu Lietuvos vardas skambėjo JAV prezidentūroje ir kongreso įstaigų rūmuose.

Politinė lietuvių konferencija Vašingtone

Jau praėjo 13 metų nuo platinimo masto pasitarimo Lietuvos laisvinimo veiklos klausimais. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba jaučia, kad ryškėjant naujiems Sovietų Sąjungos vidiniams poslinkiams ir tarptautinėms ginklų kontrolės pastangoms, atėjo laikas iš esmės pažvelgti į sudariusią padėtį ir nustatyti ilgalaikes Lietuvos laisvės veiklos programos gaires išsiviejoje. Todėl PLB valdyba, remiama JAV LB, Kanados LB, kitų kraštų bei Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybų, nutarė šaukti pasaulio lietuvių politinę konferenciją 1987 m. spalio 23-25 dienomis Vašingtone. Į konferenciją bus kviečiami politinėje srityje besireiškiantys vienetai (organizacijos ir pavieniai politinės veiklos puoselėtojai). Konferencijoje bus siekiama išsiaiškinti svarbiausius išsiviejoje uždavinius laisvės kovoje ir nustatyti būdus juos sistematingai įgyvendinti.

Išspausdinta konstitucinės teisės intereso dingstimi. Pasirašė: German American Information and Education Association. Stanley Rittenhouse, President. P. O. Box 23169, Washington, DC 20026; (703) 425-0707. German American National Political Action Committee. Hans Schmidt, Chairman, P. O. Box 1137, Santa Monica, CA 90401.

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

Toronto Maironio mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas muzikės DALIOS VISKONTIENES, aplankė lituanistinę mokyklą Klivlande ir ten atliko lietuvišką dainų pynę mokyklos išleistuvėse Nuotr. R. Gaizdučio

Šventojo Tėvo žodis lietuvių tautai

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi sielovadinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčių, be to, buvo reformuota marijonų vienuolija ir įsteigtos dvi moterų vienuolijos. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserys ir Eucharistinio Jėzaus seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija “Lituanorum gente” buvo galima įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją (1926 m. balandžio 4 d.). Katalikiškas gyvenimas gražiai suklebėjo, pasireiškdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija, Evangelijos įkveptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių, ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To nesėkmingai, jis pats norėjo tapti tuo kveičiu grūdų, kuris apmirsta žemėje, kad neliktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (plg. Jn 12,24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje.

Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: “O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukuočiau Tavo Bažnyčiai ir Tavo kraujui atpirtoms sieloms, kad gyvenčiau su Tavimi, kad dirčiau su Tavimi, kad kentėčiau su Tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su Tavimi” (Užrašai, 1911 m. rugpjūčio 17 d.).

11. Pagaliau, nenorėčiau praieiti tylos pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino Krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsakomybę perduoti jaunosios kartos drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinių bei religinių tautos tradicijų turta.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikai tada išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorius. Vyskupo Valančiaus išminties ir didėles žmonių meilės, su kuria nuosirdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka turėjate pasakė, kad latviai taip pat yra sovietiniai piliečiai. Į tai aš, ilgai negalvojęs, atsakiau: tai gal tegul jie patys apsisprendžia...” (vertimas iš “AB” įrašo magnetofono juostoje).

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas išskirti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną *arkivyskupą Jurgį Matulaitį*, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras “Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas” (2 Pt 1,1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems, net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui “Nugalek blogi gerumų”, jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas “visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų” (1 Kor 9,19), ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išganymu.

Su

“Vilniaus” paviljono karalaitė GAILE JONYTE prie lėlių skyriaus. Ji gausiem lankytojam aiškino paviljono rodinius Nuotr. St. Dabkaus

Masinas bukmedžių mirimas

A. TENISONAS

Pusė Flandrijos bukmedžių yra nudžiūvę arba serga nuo praeitos vasaros sausros ir karščių. Jų skaičius nežinomas, bet tai liečia daugiausia senus medžius ir jų tūkstančiai. Šis nepaprastas reiškis pastebėtas ne vien Flandrijoje, bet ir Valonijoje bei kitose Vakarų Europos šalyse. Taip pat pastebėtas beržų ir maumedžių padidėjęs džiūvimas ir liepų lapų ankstyvas pageltonavimas.

Fitopatologas dr. Roger Veldeman, floras ligų tyrimo valstybinio instituto direktorius Melleje, pradėjo eksperimentuoti su 500 bukų, kurie yra dar gyvi, bet turi mažai lapų, yra nusilpę ir graso iki kito pavasario nudžiūti.

Esseno botanikos sode pradėtas vykdyti šis iki šiolie dar neišbandytas eksperimentas maitinti sergančius medžius išvirkštant jiems į medžio kamieną specialų maistą, panašiai, kaip daromos injekcijos žmogui.

Mažai kas yra pastebėjęs ir įsisąmoninęs šį masinį bukų mirimą. Tačiau važinėjant automobiliumi Belgijos keliais dažnai tenka pamatyti numirusius bukus. O kai bukų gojuje nudžiūsta vienas medis, ten gali išnykti ir visas gojus, nes prasiškerbė karšti saulės spinduliai yra mirtini ir kitiems bukam, kurie liko neapsaugoti nuo saulės mirusio buko lapų priedangos. Taip Vordensteyn, prie Schoteno pilies, parke trumpu laiku nudžiūvo šimtmetiniai paminkliniai buakai. Riterio de Ghelelinck valdose, prie Zandhovens, stovi išdžiūvę ištisi gojai. Įvairiose vietose matyti kaip masiniai pradėjo džiūti buakai. De Pinte pilies gojuose, kurie tęsiasi kilometrus, dar matyti vienas kitas išlikęs gyvas bukas. Grafo d'Urselio pilies parke, Grobendonke, šis bukų džiūvimas yra visai dramatiškas, visi buakai ten yra mirę.

Dr. Veldeman sako: “Visai galimas dalykas, kad pusė bukų Flandrijoje nudžiūsi. Per 1975 m. lietingą pavasarį dalis bukų šaknų nutruško. Per vasarą tos šaknys neatsigavo, o 1976 metų karšta ir sausa vasara nudžiūvino daug bukų. Medžiai gavo mažus ir išretėjusius lapus, nes jų šaknys nebeapjėgė pagaminti pakankamai maisto ir todėl medžiai nutruško.

Belien rajono miške stovi 3000 nudžiūvusių bukų. Kuo senesnis medis, tuo jis jautresnis gamtos permainingoms, nors serga ir džiūsta ir jauniesni buakai.

Bet yra dar daug gyvų, tačiau sergančių bukų, nelinksmi žaliuojančių su išlyksusiais išretėjusiais lapais, kurie sekančiais metais tikrai jau nebesulapos ir mirs, nes jų šaknys nebepriduoda šakoms pakankamai maisto. Tai yra vienas iš nepaprastų medžių marų, kuris niekad dar nebuvo pasireiškęs ir jį galima palyginti su mums jau žinomu guobų maru.

Tam tikra sistema, pagal kurią į medžio kamieną įgrežiamos skylės ir per jas išvirkščiama specialus maistas — keli litrai skysčio su cukrum, mineralais ir hormonais —, dr. Veldeman savo iniciatyva daro eksperimentus su 500 sergančių bukų. Tai yra, kiek iki šiolie žinoma, vienintelė iniciatyva, vienintelis mėginimas gelbėti sergančius bukus Belgijoje.

Dr. Veldeman sako, kad dar per anksti daryti išvadas, bet pirmieji bandymai pasirodė patenkinami. Iki šiolie, kiek žinoma, dar nebuvo šia kryptimi daromi eksperimentai, nes per pastaruosius 250 metų nebuvo pastebėtas toks bukų maras Belgijoje. “Mūsų teorinė idėja yra dirbtinai po aukštu slėgimu maitinti medį. Aparatūra yra angliška, ji buvo naudojama guobų gydymui. Išvirkštas vaistas pasiekia smulkiausias šakneles, o medžio kamieną pakyla iki 25 metrų aukštyn. Per dieną galima pamaitinti 25 medžius. Nors pirmieji bandymai atrodo pozityvūs, tačiau dar neturime garantijų, kad šis bandymas prives prie gerų rezultatų”, pareiškė dr. Veldeman.

Šis medžių mirimas turi ir kitas skaudžias problemas ypač miesto gyventojams. Mano geras pažįstamas medicinos daktaras gyvena Antverpeno priemiestyje, kur turi vilą su bukais ir beržais bei dekoratyviniais krūmais gražų sodą. Tarp jų prie namo žaliavo storulis, kelių šimtmečių senumo bukas ir išdžiūvę puošę vilą ir teikė vasarą gražų pavėję po juo poilsiotojams. Dažnai ir aš ten pavyšyje pasidėdavau. Bet 1977 metų pavasarį tas bukas jau nebesulapojo ir stovėjo kieme prie namo numiręs.

Medžiai miršta stati. Ar jį numarino vien praeitos vasaros sausra, ar čia prisidėjo ir kita priežastis, sunku pasakyti, bet daktaras įtarė, kad jo buka numarino netoli vykdoma statyba, kuri išsiurbė podirvinį vandenį ir tokiu būdu pagilino podirvinio vandens lygį nebeapsiekiamą buko šaknims. Ukinkinkai Belgijoje dažnai nusiskundžia, kad statybos ir kelių tiesimai išdžiūvina net jų šulinius. Taigi daugel vietose bukų mirimui gali būti kaltininkė ir krašto industrializacija.

Kad tą sausuosį buką, apie pusantro metro storumo, pašalintų, daktaras kreipėsi į Antverpeno medžių kirtėjų firmą. Apžiūrėjęs tą buką, už jo nukirtimą, už darbą, firma paprašė 100.000 belgiškų frankų (2800 dol.). Jie pasiima medį ir už jį sumoka 50.000 frankų. Taigi išina, kad tam medžiui pašalinti reikia atiduoti patį medį ir dar pirmą keti 50.000 frankų (1400 dolerių). Ir tai už vieną medį! Daktaro sode dar trys kiek plonesni buakai irgi rodo, kad jie serga ir kiti pavasarį gali nebesulapoti. Daktaras firmos pasiūlymą atmetė ir bukas dar lieka stovėti ištises savo plikas šakas į dangų, tarytum maldaujančias rankas...

Kantatos rūpesčiai ir džiaugsmas

Choristo išpūdziai apie kantatą “Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva”

D. N. BALTRUKONIS

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį viso pasaulio lietuviai stengiasi pagal savo išgales iškilmingiau paminėti.

Montrealio lietuviai nusprendė ta proga paruošti ką nors originalaus. Gimė idėja sukurti kantatą. Mūsų visų laimei Montrealyje turime tokių žmonių, kaip poetą Henriką Nagį ir sparčiai kylantį jauną muzikinį talentą, čia gimusį kompozitorių Aleksandrą Stankevičių.

Abu šie vyrai, nežiūrint jų didelio amžiaus skirtumo, vienas kitą nuostabiai puikiai atitiko. Poetas H. Nagys sukūrė kantatos posmus tik prieš 1986 m. Kalėdas. Jaunasis kompozitorius, padedamas savo jaunosios žmonės Gailutės, per pusantro mėnesio visa tai apvilko tokiu nuostabiu muzikiniu apdaru.

Antrojoje vasario pusėje kantata jau buvo visai baigta. Montrealio lietuvių choras pradėjo pirmąsias repetitijas. Buvo dirbama, repetuojama keliose vietose su skirtingais muzikais. Čia daug pasidarbavo jungtinio choro koordinatorių solistas Antanas Keblys. Daug atliko ir Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas Montrealyje. Jo nariai — kun. St. Šileika, Albinas Blauidžiūnas, seselė M. Palmyra ir kiti. Ypač pasistengė Albinas Blauidžiūnas, kuriam teko pareiga pakviesti dar porą svečių iš Toronto — žymųjį altą — Slavą Žiemelę ir sodrųjį bosą-baritoną Vacį Verikaitį.

Taip su didžiuliu pasišventimu dirbome visi: organizatoriai, vadovai, solistai, muzikai ir choristai. Per penktą mėnesių, nuo savo gimimo, kantata išvydo rampos šviesą. 1987 m. gegužės 23-ji sparčiai artėjo. Paskutinę savaitę įvyko trys generalinės repetitijos su simfoniniu orkestru ir visais kecuriais solistais.

Šv. Kazimiero šventovėje prieš didįjį altorių ant specialiai paruoštų pakopų išsiriukoja 70 dainininkų choras. Žemai ant šventovės grindų išsidėsto pusrėčiui apie 20 instrumentų simfoninis orkestras. Kairėje ant platformos sustoja 4 solistai. Maestros Aleksandras Stankevičius dirba kntariai, šlifnuodamas kai kurias choro vietas, pakoreguodamas orkestrą, tai vėl duodamas pastabas solistams. Taip dirbome ligi vėlyvo vakaro. Išsiskirstėme namo poilsui ir susikaupimui, nes rytą — ugnį...

Gegužės 23 — šeštadienis

Renkamės pora valandų prieš koncertą. Choristės bei choristai atitinkamai uniformuoti. Mūsų maestro Aleksandras duoda dar paskutinius nurodymus chorui. Jaučiamas atsargus entuziazmas su nervišku priėmimu. Šventovės sparciai renkasi klausytojai iš arti ir toli. Yra daug svečių iš kitų KanaDOS ir JAV vietovių.

Vyriausias svečias — vyskupas Vincentas Brizgys atvyko dieną prieš iš Čikagos. Mane tai ypač intriguoja, nes aštuoniasdešimt metų vyskupas ir aš pats esame kilę iš tos pačios Daukšų parapijos. Tai mažai kam žinomas Suvalkijos kampelis, prigludęs tarp Žuvinto ir Amalviškių pilių. Iš tų apylinkių yra kilę keletas garsių Lietuvos rašytojų: Lietuvos dramaturgijos primate Keturakis, poetas V. Mykolaitis-Putinas, poetas Justinas Marcinkevičius ir kiti.

Koncertas

Kantatą pradėjo jungtinis choras giesme — “Protėviai”. Šventovės skliautais nuskarėdavo pirmutiniai šio naujojo kūrinio garsai. “Bunda aiščių žemė amžių migloje, gaudžia girių girios, ošia Baltija”. Jau iš pirmųjų posmų auditorija pagauva jos dvasia. Choras giesmę atlieka tiksliai, įtikinamai. Naujai pirmutiniai klausytojų plojimai.

Rikių daina

Sodrus V. Verikaitis bosas-baritonas pradeda: “Dega kuoruose ugnys liepsnodamos, šaukia vyrus visus kovon”. Tai heroiškas Lietuvos kovų prieš Livonijos ir kryžiuočių ordino laikotarpis, kurį labai

vaizdingai perteikė poetas H. Nagys. Čia dramatiškai įsiterpia Ginos Čapkauskienės sopranas: “Po šarvuotėmis, tomis geležinėmis, geležinėmis širdimis”. Šiuos puikius poeto žodžius nemenkiau puikiai aprėdė jaunojo kompozitoriaus arijos.

Prie Ginos Čapkauskienės prisijungia solidus Slavos Žiemelės altas. Jos abi atlieka išpūdingą duetą: “Dega žemė gimtoji dejuodama”. Giesmę užbaigia V. Verikaitis: “Šaukia kuoruose ugnys liepsnodamos, joja vyrai rikiai kovon”. Šventovė vėl sugaudžia galingais plojimais.

“Lenkiamės Tau”

Nurimus paskutiniams plojimams, simfoninis orkestras atlieka tikrai išpūdingą pjesę. Tai labai pavykusi “Si-bemol” kompozicija. Orkestrantai grojo su pastebimai giliu įsijautimu. Užbaigus ją, auditorija įvertino gausiais plojimais.

Motinos rauda

Šį epizodą atliko Gina Čapkauskienė solo, palydima moterų choro. Širdį veriantys, aštrus sielvarto, klaičių sąpūnų pilni “Motinos raudos” žodžiai. Tik žmogus, pats juos išgyvenęs tegalėjo taip jaudinančiai išsireikšti. Atitinkamai jaudinančiai muzika juos apipynė jaunasis kompozitorius. Ginei teliko visa tai jausmingai perduoti klausytojams. Tas jai pavyko puikiai. Klausytojai reagavo nuoširdžiais plojimais.

Malda

Seka vėl kūrinys chorui: “Plieno raiteliai tenesugrįžta, Viešpatie, tegul pro šalį joja”. Poetas Nagys superlatyviai išreiškia pagoniškosios Lietuvos maldavimą nukreipti šalin nesibaigiančius abiejų ordinių antpuolius ir norą priimti krikščionybę. Kompozitorius tikriausiai tekstą įsąmonino pagrindinai. Jo sukurti akordai skambėjo ir jaudini klausytojų širdis. Choristai giesmę atliko, patys tai giliai pergyvendami. Užtat klausytojai plojo ilgai ir nuoširdžiai.

Kristaus žodžio sulaukus

Tai ilgakas epizodas, išreiškiantis lietuvių tautos supažindinimą su pirmaisiais krikščionybės elementais, su Viešpaties malda. Poetas pabrėžia Lietuvos liaudies kaip ir kunigaikščių bei karalių visišką atsidavimą naujam tikėjimui. Tauta įsieko išsigelbėjimo nuo jau užgulusios Dievo rykštės. Maldauja atitolinti nuo jos vergo dalį, badą, marą ir karą. “Krikšto vandenio ir Kristaus žodžio trokšta mūsų Lietuva, nuo marių iki marių”.

Kompozitorius meistriškai sukūrė muziką dviem solistam ir mišriam chorui. Čia pasireiškė mūsų baritonas Antanas Keblys. Jam tenka pamokslininko vaidmuo — mokyti lietuvių tautą pirmųjų “Tėve mūsų” žodžių.

Tai jam pavyko gana įtikinančiai, išpūdingai. Toliau jis maldaujančiai recituoja atitolinti nuo mūsų Dievo rykštę... Tuo tarpu torontiške Slava Žiemelė atlieka labai išpūdingą solo “kad žalia žolelė žaliuotų Lietuvos šalelėje”. Toliau baritonas A. Keblys, pakaitomis su mišriu choru, kunigaikščių ir karalių vardu labai įtikinančiai vysto tolesnę krikščionybės eigą Lietuvoje. Epizodą užbaigia Slava Žiemelė, pakartodama tą patį nuostabų solo. Už tat įnai, drauge su A. Kebliu bei choru susilaukė ilgų plojimų.

Krikšto giesmė

“Stato broliai vienuoliai giedodami kryžius, koplyčias ir katedras” — smagiai ir galingai užtraukia mišrusis choras Lietuvos krikšto himną. Giliai prasmingi poeto žodžiai, apipinti puikiais kompozitoriaus muzikos akordais, sudrebina Šv. Kazimiero šventovės aukštus pseudo-gotikūs skliautus. Kristaus mokslas nešamas tautai jau nebe ugnimi ir kalaviju, bet misijonierių meile ir pasišventimu. Pristatomas klausytojui ir pirmasis Lietuvos šventasis — Kazimieras. Tai labai pavykusi kantatos dalis. Vėl sužiebė šventovė nuo publikos plojimų.

Baudžiauninkai

Čia poetas prabyla apie sunkią lietuvių baudžiauninko dalį, apie kruvinai raudoną maro vėliavą, kuri metaforiškai primena ir niūdiens Lietuvos likimą. Sunkiai engiamo vals tiečio širdį guodžia Lietuvos laukuose rymantis Rūpintojėlis.

Šiuos giliai prasmingus žodžius kompozitorius pritaikė visiems 4 solistams, protarpiais palydint chorui. Sultingas V. Verikaitis bosas pradeda giesmę. Prie jo prisijungia A. Keblio baritonas, palydimas choro. Antrojoje pusėje duetu gieda S. Žiemelė su V. Verikaitiu. Giesmė užbaigiamą visų 4 solistų ir choro. Momentui bosas labai išpūdingai atlieka fragmentą apie Rūpintojėlį Lietuvos laukuose.

Klausytojų reakcija buvo fantastiška.

Raudotinė

Kantatos žodžių autorius apėmė beveik kiekvieną svarbesnį mūsų tautos aspektą nuo pirmojo krikšto, ypač didvyriškų mūsų senolių kovų, beginant savo senąjį tikėjimą, iki vėliausių jos tragedijų. Štai šioje aštuntoje giesmėje poetas prisimena ir visus tuos nelaiminguosius Lietuvos sūnus ir dukteris, kuriuos žiauri okupanto ranka nubloškė toli nuo gimtųjų laukų, kurie jau amžinai užmiglo Sibiro kapinyuose, palaidoti be karstų po lekančių smėliu ir sniegu ar po vergupių ledo pluta.

Baritonas A. Keblys šią giesmę iškilmingu tonu drauge su visu choru deklamavo. Giesmė buvo baigta maldavimu: (Nukelta į 9-tą psl.)

Dail. MIKALOJUS IVANAUSKAS, liepsninės tapybos pradininkas, surengė savo darbų parodą St. Petersburgo Floridoje 1986.XII.17 — 1987.I.5. Nuotraukoje — apžvalginė informacija

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuviškosios skautybės fondas, vadovaujamas Česlovo Kiliulio, išleido Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį skirtą pašto ženklą. Projektą paruošė Akademinių skautų sąjūdžio filiteris dail. Julius Špakevičius. Ženkla matyti tamsi žemė, simbolizuojanti dabartinę liūdną Lietuvos būklę, viltį ateičiai teikiantis žalias fonas, lietuviškas kryžius su lotynišku įrašu “Christianitas Lithuaniae”. Fonan įjungti sukakties metai 600 metų skaitmenys, o ženklo priekyje yra tą sukaktį rodantys 1387 ir 1987 m. Simbolinę vertę turnišius ženklus galima klijuoti ant laiškų bei įvairių sveikintimų vokų. Ženkla gaunami šiuo adresu: Lithuanian Scouts Association, 17 Tyler Rd., Lexington, MA 02173, USA.

Dail. Marytės Meškauskaitės-Gaižutienės keramikos darbų paroda Kivlande, didžiojoje Lietuvių namų salėje, baldžio 11-12 d.d. surengė “Giedros” korporacija, vadovaujama pirm. Violetos Žilionytės-Leger. Tai buvo jau XII-ji Kivlande “Giedros” korporacijos surengta paroda, kurios lankytojų laukė 90 keramikos darbų — dekoratyvių plokščių, žvakičių, vazų ir indų. Dail. M. Gaižutienė yra biochemijos daktarė, keramika susidomėjusi vėliau, ją studijavusi Čikagos dailės institute pas keramikos specialistą G. Geismaną. Keramikos kūriniuose ji keičia formas, įieškodama originalumo, lietuviškumą pabrėždama audinių raštų motyvais.

Lietuviškos moterys Australijos Adelaidėje, sulaukusios 50 ar daugiau metų amžiaus, vėl grįžo į dainos ir tautinių šokių grupes. Moterų oktetą jau anksčiau įsteigė sol. Genovaitė Vasiliauskienė, o dabar moterų tautinių šokių grupę suorganizavo Bronė Lapšienė. Oktetas, susijungęs su šokėjų grupe, surengė ketelą koncertų Adelaidės lietuviams, sėkmingai atliko programą Vasario 16 minėjime Kanberoje. Ir dainininkės, ir šokėjos kovo 28 d. dalyvavo Norlandoje surengtame Australijos vyresnio amžiaus moterų festivalyje, atlikdamos baiginį šio renginio koncertą. Festivalio žiūrovus linksmino lėčiau, bet vis dar graškiai atlikti tautiniai šokiai “Audėjėlė”, “Rugeliai”, “Šustas”, “Kepurnė”, “Norio miego”, žavėjo oktetą dainos: Mr. Budriūno “Tėviskėlė”, A. Paltanavičiaus “Nemuno kloniai”, A. Vaitkevičiaus “Pienė”, A. Raudoniko “Lauksiu ateinant”.

Keturioliktąsias poezijos dienas Čikagoje šiemet surengė Lietuvių rašytojų draugijos valdyba ir Jaunimo centro moterų klubas.

Šiam tradiciniam renginiui buvo pasirinktas gegužės 23-24 d.d. savaitgalis. Poezijos dienos buvo skirtos dviem suaktuviniškam: pirmoji — septyniadasdešimtmečiui poetui Kaziiui Bradūniui, antroji — aštuoniasdešimtmečiui satyriku Antanui Gustaičiui. Abu varai susilaukė gausių gerbėjų, užplūdusių mažąja Jaunimo centro sale. Apie Kazį Bradūną ir jo poeziją kalbėjo Lietuvių rašytojų draugijos valdybos pirm. Česlovas Grincevičius. K. Bradūnas vakaro dalyviams priminė savo tėviškę Suvalkijoje, su jos apylinkėmis susijusius rašytojus — Salomėją Nėrį, Juozą Tysliavą, Petrą Karužą, Juliją Švabaite, Antaną Vaičiulaitį. Jis taipgi aptarė savo poeziją, kurios kraitį sudaro jau penkiolika rinkinių. Pagrindinis dėmesys teko neseniai skaitytos pasiekusiam penkioliktajam rinkiniui “Krikšto vanduo Joninių naktį”. Rinkinyje, susietas su Lietuvos krikšto 600 metų sukaktimi, šimtmečiais yra padalintas į šešias dalis. K. Bradūnas skaitė pirmąją dalį ir pasirinko kitus eilėraščius. Sol. Laime Rastenytė-Lapinskienė padainavo tris K. Bradūno eilėraščių teksto kompozitoriaus Dariaus Lapinsko sukurtais dainas: “Aušros Vartų baladė”, “Perkūnas, vėlnias ir aš”, “Susitikimas Kiršuose”. Antroje vakare dalyviams su satyriku Antanu Gustaičiu supažindino Lietuvių rašytojų draugijos valdybos narys Rimas Vėžys, pranešęs, kad Algimanto Mackaus fondas šiemet išleis penktąjį jo satyrinių eilėraščių rinkinį “Pakeliui ir pažadėjant žemę”. Savo pasirodymą A. Gustaitis pradėjo autobiografiniu ištraukų feljetonu “Satyriko kelias į garbę”, o užbaigė dideliu pluoštu aktualių satyrinių eilėraščių, neužmiršdamas net ir poezijos šventės dalyvio Kazio Bradūno. Jam buvo skirta “Žemdirbio Bradūno nostalgija”.

Vilnietis smuikininkas Raimundas Katilius su jį lydėjusia pianiste L. Lobkova grįžo iš sėkmingų gastrolių Jugoslavijoje. Koncertai buvo surengti Bosnijos ir Hercegovinos sostinėje Sarajeve, Tuzlėje, Zenicoje. Jų programon R. Katilius buvo įtraukęs ir vieną lietuvių kompozitorių P. Dikšbūklę, viltį ateičiai teikiantis žalias fonas, lietuviškas kryžius su lotynišku įrašu “Christianitas Lithuaniae”. Fonan įjungti sukakties metai 600 metų skaitmenys, o ženklo priekyje yra tą sukaktį rodantys 1387 ir 1987 m. Simbolinę vertę turnišius ženklus galima klijuoti ant laiškų bei įvairių sveikintimų vokų. Ženkla gaunami šiuo adresu: Lithuanian Scouts Association, 17 Tyler Rd., Lexington, MA 02173, USA.

“Poezijos pavasaris-87” buvo surengtas gegužės 29-30 d.d. Jis pradėtas Vilniuje prie Salomėjos Nėries paminklo, poetų apsilankymu Vilniaus universitete ir kai kuriose įmonėse. Kaune poetai aplankė S. Nėries kapą dabartinio Istorijos muziejaus sodelyje, surengė poezijos popietę senamiestyje prie Maironio paminklo. Sukaktį proga šiemetiniuose renginiuose skambėjo ir mirusių poetų — Maironio, Valerijos Valsiūnienės, Vlodo Grybo, Adomo Lasto eilėraščių posmai. Oficialus “Poezijos pavasario-87” atidarymas įvyko gegužės 29 d. vakarą Palemonė, Lakštingalų krantinėje, kur aukurą uždegė šiemetini šventės laureatu paskelbtas poetas Stasys Jonaukas, ažuolo lapų vainiko susilaukęs už knygą “Spaliai”. Vilkaviško rajono S. Nėries kolchozo premija už naujausius poezijos kūrinius kaimiška tema įteikta Onei Baliukonytei. Premijomis taipgi buvo apdovanoti: ukrainietis Dmitrijus Čereničenka — už lietuvių poezijos vertimus, Albinas Žukauskas — už kitų tautų poezijos vertimus, poetas Alius Balbierius — už sėkmingiausią pirmąjį įsijungimą šventės. Specialios premijos susilaukė poetas Aidas Marčėnas, jauniausias poezijos šventės dalyvis. Net kelios poetų grupės lankėsi įvairiose Lietuvos vietovėse. Su viena grupe Trakuose, Vievyje ir Elektrėnuose viešėjo iš JAV atvykęs Vitalijai Bogutaitė-Keblienė, savo kūrinius skaitėsi ir “Poezijos pavasario-87” atidaryme Palemonė. Šventės specialiu vakaru užbaigta paveikslų galerija paverstoje Vilniaus katedroje, susilaukusioje išsamaus atnaujinimo. Dainomis programon įsijungė solistai — G. Apanavičiūtė, D. Sadauskas, V. Janulevičiūtė-Pavilionienė. Šiemetinis “Poezijos pavasaris” buvo surengtas jau dvidešimt trečią kartą.

“Poezijos pavasario-87” rengėjai šiemet neužmiršo ir Suvalkų trikampio lietuvių: juos pirmą kartą poezijos šventės istorijoje aplankė poetas ir literatūros kritikas Algimantas Bučys, poetai Algimantas Baltakis, Sigitas Geda ir Ramutė Skučaitė. Seinuose jie lankėsi barokinėse katedroje, padėjo gėlių ten palaidoto vysk. Antano Baranaukos memorialinės lentos papėdėje. Algimantas Bučys, keilios išpūdziaus aprašęs “Literatūros ir meno” birželio 6 d. laidoje, nusiskundžia, kad gėlės jau buvo dingusios, kai jis netrukus grįžo prie memorialinės lentos. Esą jas į sąslavas sužėrė ten besisukiojanti pagyvenusi, bet guvi vienuolė. A. Bučys prisimena punskiečio istoriko Broniaus Mackaus disertacijos pagrindu Varsuvoje lenkų kalba 1986 m. išleista knygą “Lietuviai Lenkijoje 1920—1939”. Autorius jau laiko bandymu parodyti tautinės lietuvių mažumos padėtį tarpukaryje: “savotiška pamoka, kaip neturi klostytis santykiai tarp tautų, susijusių kažkuo daugiau nei kaimynyste”. A. Bučys, paveiktas išmestų gėlių, daro išvadą, kad ne visi, deja, dar ir šiandien iš šios pamokos pasimokė. Poezijos šventei skirtas vakaras buvo surengtas Punksko sporto salėje. Čia savo kūrinius skaitė svečiai iš Lietuvos ir punskietis poetas Sigitas Birgelis. Literatūros kritikai A. Bučiui didžiausią išpūdį paliko lietuviškos gimnazijos moksleivių atlikta Maironio eilėraščių pynė: “Niekaados nesu girėdęs taip jautriai ir tauriai skambančių Maironio poezijos motyvų, nors buvau klausęs ir labai populiarių skaitovų. Vaikų lūpose plazdantis romantizmas suteikė Maironio žodžiams ne-regėtą prasmę ir jėgą...” Antrasis literatūros vakaras, papildytas moksleivių koncerteliu, įvyko aštuonmetėje Navininkų mokykloje.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 3/4 %	Asmeninės paskolas nuo 10 1/2 %
180-364 d. term. ind. 6 3/4 %	Sutarties paskolas nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 %	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 7 1/4 %	1 metų 9 1/2 %
3 metų term. indėlius 7 1/2 %	2 metų 10 %
1 metų GIC-met. palūk. 8 %	3 metų 10 1/2 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2 %	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių
RRSP-1 metų term. ind. ... 8 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupos
Specialią taup. s-tą 6 1/4 %	laikomas šerų, čekių ir taupymo
Taupomąją sąskaitą 6 %	sąskaitose.
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkėlius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

Antanas Blūdžius

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ - SU

- * patyrusiu atstovu
- * sąžiningu patarnavimu
- * asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 **232-9000** res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto tautybų savaitė Karavanas buvo pradėta bendru renginiu Nathan Phillips aikštelėje, kur dalyvavo ir paviljonų karalaitės. "Vilniaus" paviljonui atstovavo GAILE JONYTĖ (antroji iš kairės) Nuotr. St. Dabkaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gatvėje. Dabar yra pastatyta daug aukštų daugiabučių pastatų, bet sumažėjo paprastų namų statyba. Toronte jaučiamas neįtikėtinai didelis būty trūkumas. Oficiali statistika liudija, kad iš tūkstančio butų neišnuomotas tėra vienas. Kartais dėl jo varžosi didelis būrys nuomininkų, pakeldamas nuomos kainas, kurias dabar reguliuoja valdžios kontrolė. Kai yra didelis būty trūkumas, jai apeiti nevengiama kysčių. Oficiali statistika, vadovaudamasi 1986 m. duomenimis, skelbia vidutines butų nuomos kainas. Už mažą viengungio butą tada reikėjo kas mėnesį mokėti \$379, už butą su vienu miegamuoju – \$460, su dviem miegamaisiais – \$548, su trim miegamaisiais – \$654. Iš tikrųjų slapta vykstanti spekuliacija tas kainas gerokai padidino.

Mažiau uždirbančioms šeimoms buto nuoma Toronte tapo nepakeliamai našta. Dėl jos ypač kenčia ribotas pajamas turintys pensininkai, šeimos ir asmenys, gyvenantys iš socialinės gerovės pašalpų. Tiesa, jiems Toronto miestas su Ontario valdžia yra pastatęs specialių pastatų su pigesniais butais, bet jų, deja, nepakanka. Neturtingos šeimos turi ilgokai laukti eilėje, kol atsiranda tuščias butas. Juos lengviau yra gauti neturtingiems viengungiams. Torontas vis dar susilaukia turbūt daugiausia ateivių visoje Kanadoje. Jiems reikia ne tik darbo, bet ir pastogės galvai. Mieste vyksta plati spekuliacija parduodamais namais, iškelianti ir sumažinanti jų kainas. Kai vidutinis namas dabar kainuoja apie \$200,000, jį labai sunku įsigyti jaunoms šeimoms. Spekuliacijon daugiausia įsijungia jau turintys kadaise pigiau pirktus namus torontiečiai. Jie juos parduoda už paskaišką dabartinę kainą ir įsieko geresnių namų, tikėdamiesi naujo uždarbio. Brangios butų nuomos skatina sparčiai augančių ateivių šeimas namą pirkti bendromis jėgomis. Tokiais atvejais bendrai mokama už pirkto namo skola pareikalauja mažiau išlaidų negu butų nuoma keliom pastogės reikalingom šeimom.

Namų kainas Toronte padidina ir juos parduodančio agento už paslaugas kišenėn susižeriama 6% suma nuo namo kainos. Kol namai buvo pigūs, tas uždarbis neatrodė didelis. Dabar jis tapo aukso kasyklomis apskresniems namų pardavimo agentams. Mat už \$175,000 perduota namą agentui tenka \$10,500, o parduodamų vidutinių namų kainos jau yra peržengusios \$200,000. Namai Toronte – brangiausi ne tik Kanadoje, bet ir visoje Š. Amerikoje. Miesto ir provincijos vadovai padarė didelių klaidų, nesustabdę spekuliacijos žeme Toronto apylinkėse. Jie leido statyti per daug daugiaaukščių pastatų su moderniais, bet brangiais butais, kurie prieinami tik turtingiesiems torontiečiams. Sparčiai augančiame didmestyje nebuvo susirūpinta eiliniams Toronto gyventojais, sudarantiems jų daugumą.

Planuotojų dėmesys dabar vėl yra nukrypęs į "SkyDome" pavadinatą uždengiamą ir atiden-

giamą stadioną beisbolo ir amerikietiško futbolo rungtynėms. Tas stadionas netgi netiks vasaros olimpiadai, kurią Torontas nori surengti 1996 m. "SkyDome" stadionas neturės pakankamai ilgų bėgimo takų, kurie reikalingi olimpiadai. Dėngtam stadionui 1982 m. buvo numatyta išleisti 75 milijonai, o š. m. gegužės

8 d. nustatyta, kad stadiono statybai, įskaitant viešbutį ir sveikatos centrą, reikės \$338 milijonų. Teisinamasi, kad miesto ir Ontario provincijos parama tesieks \$150 milijonų, o skirtumą padengs privatus kapitalas. Niekas nė neužsimena, kad su ta \$150 milijonų suma ilgam laikui būtų buvę galima išspręsti pigių namų ir butų problemą Toronto gyventojams.

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

atlyginimą gamyklose. Algos negali būti vienodos. Jos turi būti susietos su įmonės ir darbininko pajėgumu. Ekonominės reformos detales žadama paruošti iki 1987 m. pabaigos.

Parama politbiure

Centrinio planavimo apkarpytas ekonominiame krašto gyvenime, be abejonės, yra smūgis kompartijos biurokratams, įpratusiems prie Stalino laikų sistemoms. Smūgiu tenka laikyti ir jau pradėdamą kelių kandidatų įvedimą į viešųjų tarybų rinkimus. Reformų patvirtinimas betgi liudija, kad M. Gorbačiovas turi pakankamai savo šalininkų keturiolikos pilnateisių narių politbiure. Pilnateisiais nariais dabar vėl buvo priimti trys M. Gorbačiovo rėmėjai: buvęs ambasadorius Kanadai A. Jakovlevas, tapęs propagandos vadovu, ekonomistas N. Sliunkovas, tvarkantis administracinius reikalus, ir žemės ūkio specialistas V. Nikonovas. Pagrindiniu savo patareju ekonominėms reformoms M. Gorbačiovas yra pasikvietęs ekonomistą A. Aganbegijaną, revoliucinių sprendimų šalininką. Politbiuran be balsavimo teisės buvo priimtas naujasis krašto apsaugos ministras D. Jazovas, pakeitęs S. Sokolovą, taip pat neturėjusį balsavimo teisės politbiure. Liepos viduryje Vašingtone lankysis užsienio reikalų ministras E. Ševardnadzė. Spėjama, kad pokalbiuose su valstybės sekr. G. Šultzu bus aptarti branduolinio nusiginklavimo ir žmogaus teisių reikalai, vėl paliestas prez. R. Reagano ir M. Gorbačiovo susitikimas.

Tuščias triukšmas

Spaudoje plačiai nuskambėjo žydų sukeltas triukšmas dėl Austrijos prez. K. Waldheim oficialaus apsilankymo Vatikane pas popiežių Joną-Paulių II. Žydus vis dar erzina jų pačių mesti ir paskleisti kaltinimai K. Waldheimui, kad jis yra karo nusikaltėlis ir netgi žmogžudys. Iš tikrųjų joks pasaulio teismas K. Waldheimu neteisė ir oficialiai nepatvirtino žydų organizacijų jam svaidomų kaltinimų. K. Waldheimu nusikaltimų nematė ir Jungtinės Tautos, jį dviem terminam išsirikusios generaliniu savo sekretoriumi. Izraelio vyriausybė taip pat yra oficialiai pareiškus, kad K. Waldheimui teisti nėra pakankamai medžiagos. Ir vis dėlto dabartinis Izraelio premjeras J. Šamiras, pats kadaise pasižymėjęs teroro veiksmais, apkaltino popiežių Joną-Paulių II, kad jis, priimdamas K. Waldheimą, įteisina nacių karo nusikaltimus. Žydams būdingu kerštu besivadovaujantys kritikai užmiršta, kad Vatikanas yra nepriklausoma valstybė ir

kad Jonas-Paulius II yra įsipareigojęs priimti kitų valstybių atstovus. Tų priimtųjų eilėse buvo soietų kompartijos vado N. Čruščiovo žentas A. Adžubejus, PLO arabų vadas J. Arafatas ir netgi Izraelio premjerė G. Meir, o dabar į jų eiles įsijungė ir demokratinėje santvarkoje išrinktas Austrijos prez. K. Waldheimas. Šv. Tėvas septynis milijonus Austrijos katalikų apėmė 1983 m. ir tada pakvietė Vatikano prezidentą R. Kirchschaegerį, iš kurio kvietimą dabar paveldėjo prez. K. Waldheimas. Rūdenį jau yra sutarta antroji Jono-Pauliaus II viešnagė Austrijoje. Tokiose aplinkybėse vengiama nereikalingos įtampos.

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI:

1377. Pniauskas Vaclovas	\$100
1378. Danilevičius Zenono test. palikimas	250
1379. Uleckas Juozas dr.	200
1380. Škivickienė Alina	100
1381. Šetikas Adolfas	100
1382. Dauginio Jurgio atminimui	755.81
1383. Misiaus Broniaus atminimui	1000
1384. Paliūno Vaclovo atminimui	140
1385. Šipielienės Jadvygos atminimui	115
1386. Januškos Liudo-Algirdo atminimui	248.82
1387. Jakubausko Stasio atminimui	392

PRADINIAI ĮNAŠAI:

Dargienė G.	\$ 50
Juozaičio atminimui	70
Urbanas Stasys	40
Kliorikaitis Geo.	20
Čerkesienė A.	50

INAŠUS PAPILDE:

23. KLB Otavos apylinkė	iki \$ 9,200
48. "Parama", Liet. kred. kooperatyvas	4,850
98. Prisiškėlimo parapijos kred. kooperatyvas	2,400
241. Strazdo Jurgio test. palikimas	75,805
570. Liutkaus Klemenso atminimui	400
577. Šlekys Elzijejus	500
718. Agurkis Vitoldas ir Genovaitė	1,400
764. Sakas Vincas	200
790. Gaputytė Monika	700
915. Valnūtis Vytautas	200
1030. Bernotai Pranas ir Elena	2,400
1303. Ralio D. test. palikimas	33,000
1374. Kauliaus Adomo atminimui	435

Sveikiname visus naujus narius, įnašus papildžiusius ir pradinius įnašus įteikusius. Mūsų Tėvynė laukia, ją reiks atstatyti – tai visų mūsų pareiga!!! Išeivijoje remti kultūrinius vienetus ir, svarbiausia, neprarasti mūsų jaunimo!!!

Mieli nariai, nepamirškite pateikti adresus pranešti KL. fondui, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. KLF

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/4 % už 90 dienų term. indėl.	
7 % už 1 m. term. indėlius	
7 1/4 % už 2 m. term. indėlius	
7 1/2 % už 3 m. term. indėlius	
8 % GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	
8 1/2 % GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	
7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)	
8 % už 1 m. term. pensijų planą	
7 1/2 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 1/4 % už specialią taup. s-tą	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-6 1/2 % kasd. palūkanų sąskaita	
5 1/4 % už čekių s-tas (dep.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 9 1/4 %	
2 metų 10 1/4 %	
3 metų 10 1/4 % (fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų 9 % (variable rate)	
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgėlius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreji mortgėliai.	

AKTYVAI virš 61 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAUS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgėčių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A. associate broker

4887 dundas st. w. 1st fl. islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999 **232-2322**

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaaukis namas. Kaina – \$239,900.

BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.

HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.

ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamą nuosavybę prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068

allan BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR Toronto & Mississauga Real Estate Board 4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- * atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- * parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- * įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- * atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklių, rūšių, padidinu namus, verandas
- * uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

ATVIRAS LAIŠKAS "NERAŠYTU ATSIMINIMŲ" AUTOREI

Perskaicius "TŽ" birželio 2 d. laidoje "atsiminimus", pasirašytus B.D., kiek atsiėmėjus nuo sukūrimo ir pasipiktinimo jausmų, pajutus gilią nuoskaudą tai kilniai organizacijai, kuriai priklausau nuo savo ankstyvos vaikystės dienų, negaliu nesistebėti autorės fenomenalia atmintimi ir bandau atspėti jos straipsnio tikslus.

Iš turinio lengvai galima pasidaryti išvadą, kad autorė yra moteris, jau 1940 m. buvusi mokytoja, gyvenusi Kaune ir esanti skautininkė, nors kiekvienas sakiny buvo labai gudriai parašytas, vengiant tokių gramatikos formų, kurios aiškiai nurodytų autorės-iaus lytį. Rašydama savo "atsiminimus" apie 1940 m. rugpjūčio 14 d. komunistinės vyriausybės Kaune sušauktą visos Lietuvos mokytojų mitingą, ji stato buvusią Lietuvos skaučių seserijos vadę Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę (tose pareigose tarp 1930 ir 1936 m.) šalia komunisto-ideologo Antano Venclovo ir mūsų tautos išgamos Gedvilio. Ji buvusi pakviesta "pagrindine kalbėtoja" ir pasakiusi pikta prokomunistinę prakalbą. Autorė čia pat pabrėžia, kad Čiurlionienė "sutikusi būti skaučių seserijos vyriausia skautininkė" (bet net nemini kada tai buvo). Autorė taip pat teina savo atsiminimus, jausdama tam tikrą "misiją" supažindinti jaunesnę kartą su neužrašytais "istoriniais įvykiais", jų tarpe ir uždaro skautininkių posėdžio, įvykusio 1954 m. Čikagoje, pokalbius. B.D. ne tik pajėgia po 47 metų atpasakoti Čiurlionienės kalbą, bet taip pat ir jau senokai mirusių skautininkių, kaip a.a. dr. Kesiūnaitės žodžius, pasmerkusių Čiurlionienę "likti tautos šešelyje", neva pasakytus posėdžiaujant su naujai išrinkta vyr. skautininke a.a. Ona Zailskiene.

Mirusieji asmenys negali grįžti ir liudyti, tačiau autorė kalb nęra žinoma, kad tų abiejų "istorinių įvykių" gavų liudininkų dar yra. Nė viena iš jų ne tik neatsimena Čiurlionienės kalbos minėtame mitinge, bet net neatsimena jos buvimo prezidiume. Tačiau dviejų skautininkių atmintyje yra giliai įstrigę prisiminimai apie galingą ir spontanišką Lietuvos himno giedojimą ir Krėvės Mickėvičiaus suknibusią figūrą. Viena taip pat dalyvavo minėtame posėdyje ir surado to posėdžio dalyvių nuotrauką. Ir ji neprišimena jokių pasikalbėjimų apie Čiurlionienę, nors kai kurios posėdžio nuotraukos dar išliko atmintyje.

Būvo kreiptasi į "TŽ" redaktorių su prašymu išaiškinti B.D. pavardę. Pasiremdamas žurnalistinės etikos principu, jis to padaryti negalėjo. Tačiau kokiais principais būsime apsaugoti ateityje nuo tokių rašėjų? Asmenys, kurie prisidengdami atpasakoja "faktus", neprivalo turėti vietos mūsų spaudoje. Jei visa tai buvo tiesa, kodėl neišėiti viešai ir to nepatvirtinti? O tiems, kurie tą straipsnį skaitė, patartina sovietinės Lietuvos enciklopedijose paskaityti Čiurlionienės biografiją. Ir ten, neradus nė menkiausio preteksto, Čiurlionienė yra vadinama "buržuazinės visuomenės idealų puoselėtoja".

Ne bailiams ir slapukams tebūnie atiduoti mūsų spaudos puslapių, kuriuose garbingi rašto žmonės, pasisakydami visais kontroversijomis ir diskusijomis iššaukiančiais klausimais, pasirašo, kaip Juozas Vytnas, Edita Nazaraite, Jonas Prunskis, Juozas Zygas ir daugelis kitų.

Aurelija Balasaitienė

Ateitininkų žinios

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba maloniai kviečia visą lietuvišką kalbantį jaunimą nuo 14-ko iki 18-ko metų amžiaus į vasaros stovyklą Dainavoje nuo liepos 19 iki rugpjūčio 2 d. Norintieji dalyvauti stovykloje prašomi užpildyti registracijos anketas ir pasiųsti MAS cv pirminkiniui Linui Vyšnioniui, 31900 Densmore Road, Willowick, OH 44094, USA. Smulkesni informacijų skambinkite MAS cv (216) 944-5118.

MAS cv balandžio mėnesį buvo perkelta į Klivlandą. Ją sudaro: pirminkas Linas Vyšnionis, vicepirminkas Linas Biliūnas, sekretorė Aukse Bankaitytė, išdėininkas Darius Mičiūnas, nariai – Indrė Ardytė, Ramūnas Balčiūnas, Tauras Bublys ir Lana Vyšnionytė. Inf.

ŠYPSENOS

Churchillio atsakymas

Winstonas Churchillis buvo paklaustas, kuo jis norėtų būti, jei po mirties galėtų vėl sugrįžti į žemiškąjį gyvenimą. — Ponios Churchillienės antrojo vyru...

Skirtingi nuostatai

Anglijoje viskas yra leista, išskyrus tai, kas uždrausta. Vokietijoje viskas yra uždrausta, išskyrus tai, kas leista. Prancūzijoje viskas yra leista, netgi tai, kas uždrausta.

Toronto lietuvių studentų ateitininkų studijų dienose Wasagoje tapybos pamoka – piešia saulėlydį Nuotr. L. Dauškos

Jaunimas surengė budėjimą rotušės aikštėje

Sibirinių trėmimų metinės, žygis per Toronto miestą, budėtuvas prie rotušės

Šių metų (1987) sibirinių trėmimų minėjimas Toronte skyrėsi nuo daugumos praėjusių tuo, kad mūsų žmonių istorijos skaudus laikotarpis tikrai buvo išneštas viešumon. Po įprastų ekumeninių pamaldų, kuriose dalyvavo Kanados daugiakultūrių reikalų ministras David Crombie bei įvairūs spaudos atstovai, kelios šimtinės dalyvių sudarė procesiją ir su žvakėmis miesto gatvėmis ėjo miesto rotušės link.

Teko eitynių dalyvių laukti rotušės aikštėje ir praeiviams dalinti informacinius lapelius — programėles. Šilti vasaros vakarai sutraukia rotušės aikštėn įvairiausio plauko žmonių — turistų ir vietinių. Dauguma aplanko taikos paminklą, pasidairo į jį supantį sodelį ir pamatę šalia sustatytą šimtinę kėdžių bei sceną su mikrofonais, stabtelė ir klausia, kokia programa vyks. Su tokiais žmonėmis besikalbant labai išryškėjo viešų minėjimų svarba ir nauda. Nuostabu, kiek daug praeivių, sužinoję susibūrimo tikslą, atidžiai perskaitė programose išspausdintą informaciją ir pasiliko aikštėje laukti eitynių dalyvių.

Ne kartą pasijutau nejuokiai pasižiūrėjęs į programos stambią antraštę "Baltic Youth Vigil". Nežinojau, ką galvos šie praeiviai, pirmą kartą išgirdę apie nusikaltimus prieš baltiečius, jeigu į "jaunimo" susibūrimą susirinks vien žilos galvos.

Jaunimui beskaitant ištraukas iš išvežtųjų sąrašų, rotušę pasiekė eitynių dalyviai. Nors dauguma dalyvių buvo vyresniosios kartos, jų tarpe

matėsi ir nemažas skaičius jaunimo. Įspūdingą vaidą sudarė aikštės tamsoje minios laikomos žvakės. Vietinė spauda rašė, kad buvo 1000 dalyvių. Sekė kalbos, giesmės. Išlaidyta rimta pagarbi nuotaika. Iškilnių pabaigoje buvo pakelta iš elektrinių lempučių padaryta liepsnos forma, simbolizuojanti dalyvių vienybę su Baltijos kraštų gyventojais. Tuo pabrėžta, kad 1941 metų nusikaltimai prieš žmones tęsiasi ir šiandien.

Jaunimo dalyvavimas šio pobūdžio renginiuose yra labai svarbus. Įrodo plačiajai visuomenei, kad įvykiai, prasidėję 1941 m. birželio mėnesį, yra reikšmingi ne vien juos išgyvenusiems. Asmeninių pergyvenimų gyvi pavyzdžiai nesusipažinusiems su Baltijos

kraštų likimu teikia pagrindinį apčiuopiamą supratimą, kaip Sovietų Sąjungoje buvo ir yra žlugdomos žmogaus ir tautos teisės. Be to, čia gimusios ir augusios jaunosios kartos susirūpinimas tais nusikaltimais juos skatina į platesnio dėmesio vertą plotmę, kuri gali susilaukti objektyvios paramos.

Šių metų minėjimo pasisekimą galima priskirti pirmiausia jo išnešimui į atvirą rotušės aikštę. Svarbus buvo ir gausus baltiečių dalyvavimas, jaunimo įsijungimas. Paveiklus buvo praeivių dėmesio laimėjimas neužgestančiomis žvakėmis, plakatais, elektrine liepsna.

Dažnai lietuviškoj veikloj arba baltiečių bendruosiuose projektuose mokomės iš nesėkmių. Puiku, kad kartais galima įvertinti sklandžiai pavykusį renginį ir jame įžvelgti daug ateičiai pritaikomų pozityvių aspektų.

Dalyvė

AUKOS TIKINČIAJAI LIETUVAI

Aukos religinei Lietuvos šalpai, gautos Kanadoje iki 1987 metų birželio 1 dienos

Prisikėlimo parapija	Toronto	\$16486.00
Lietuvos kankinių parapija	Mississauga	9607.00
Aušros Vartų parapija	Hamilton	3149.00
Šiluvos Marijos parapija	London	1854.00
Šv. Kazimiero parapija	Delhi	1330.50
Angelių Karalienės misija	St. Catharines	1101.00
Šv. Kazimiero parapija	Winnipeg	573.00
Lietuvių katalikų misija	Sudbury	509.00
Šv. Kazimiero parapija	Montreal	500.00
Lietuvių katalikų misija	Ottawa	155.00
Šv. Kazimiero parapija	Windsor	150.00
Lietuvių komitetas žmogaus teisėms ginti	Toronto	1000.00
Prel. J. Bertašius	Winnipeg	350.00
Kun. dr. Pr. Gaida	Mississauga	100.00
Prel. dr. J. Tadauskas	Toronto	100.00
Kun. I. Mikalauskas, OFM	London	100.00
Kun. K. Kaknevičius	Mississauga	50.00
J. V. Danys	Ottawa	50.00
N. N.	Montreal	50.00

Iš viso gauta \$37214.50

Visos aukos skelbiamos Kanados doleriais. Iškeitus į JAV dolerius, kun. K. Pugevičiui, Religinės lietuvių katalikų šalpos reikalų vedėjui, įteikta \$27724.84.

Šia proga prašome gerb. klebonus, misijų vadovus ir pavienius aukotojus savo aukas religinei šalpai siųsti ne į JAV, bet į Kanados lietuvių katalikų centrą — jo išdėininkui V. Valiuliui, 4188 Sugar Bush Rd., Mississauga, Ont. L5B 2X7. Visi čekiai, pasiųsti kun. K. Pugevičiui, su geroku pavėlavimu grįžta pas mus į Torontą, nes jų bankas Niujorke ima nepaprastai didelį mokestį už kanadiško čekio iškeitimą.

KLK centras ir kun. K. Pugevičius nuoširdžiai dėkoja už gausias aukas, kurios yra reikalingos persekiojamiems tikintiesiems Lietuvoje. Kviečiame ir tuos, kurie neturi progos savo auką įteikti per parapijas, ją atsiųsti mūsų aukščiau nurodytu adresu.

Kanados lietuvių katalikų centras

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

1987 metų

EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio 25 — liepos 14 5. Rugsėjo 2 — 16
4. Rugpjūčio 17 — 28 6. Spalio 5 — 16

Grupės: gegužės 13, birželio 25 ir rugsėjo 2 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirkti automobilius arba ir kitus reikmenis. Sudaromi išskvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais keliomis reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLK išdėininkas Juozas Krištolaitis praneša, kad Emą ir Bruno Milašius iš Hamiltono jų 60 metų vedybinės sukaikties proga draugai įrašė į Kanados lietuvių kultūros muziejui remti mecenatų sąrašą ir per A. Patamsį suaukojo \$1,040. Labai gražus pavyzdys. Sveikiname ir dėkojame! Muziejus statybai gauta po \$1,000 iš St. E. Pusvaškių, gyvenančių Mississaugoje, ir Antano Mingelos iš Hamiltono. Nuoširdi padėka visiems aukojusiems Kanados Lietuvių Bendruomenės tikslams.

KLK švietimo komisija ragina visus mokytojus, jaunus šeimas, liuanistikos studentus ir šiaip

lietuviškai susipratusių jaunimą vykti į Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitę 1987 m. rugpjūčio 16-23 d.d. Dainavoje, netoli Manchesterio miesto, Mičigano valstijoje.

Buvusiems ir dabartiniais liuanistikos mokyklų mokytojams, liuanistikos studentams ir asmenims, besiruošiantiems dirbti liuanistikos mokyklose registracijos mokesčių apmokės KLK švietimo komisija.

Registracijos bei platesnių informacijų reikalais skambinti Algirdui Vaičiūnui tel. 245-3209 arba darbo laiku 762-1777.

Inf.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investicijose nuo aukso iki valstybinių laktų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuojant nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" l-mė aukštė.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Paceviciene — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Kanados lietuvių jaunimo atstovės (jų dalis), pasirošusios dalyvauti VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Australijoje. Iš kairės: Mirga Šaltmiraitė, Daina Kalendraitė, Monika Spudaitė; stovi: Loreta Stanulytė, Onutė Žukauskaitė (iš Hamiltono), Bernadeta Abramaitytė, Dana Grajauskaitė (iš Hamiltono)
Nuotr. G. Petrauskienės

Kantatos rūpesčiai ir džiaugsmai

(Atkelta iš 7-to psl.)

"Viešpatie, tegul jiems šviečia tėvynės žvaigždynai... Apraudokime dabar visus Lietuvos vaikus".

Prisikėlimo himnas

Tai devintoji ir paskutinė kantatos giesmė, kuri buvo įkvėpta T. Valiaus raizinio "Velykų rytas Lietuvoje". Čia trijuose posmuose poetas Henrikas Nagys tarsi susumuoja Lietuvos 600 metų laikotarpį: nuo krikšto žėruojančių vandenų Nemune, po vergijų, po karų tabegyva, kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva iki šių laikų.

Šią paskutinę giesmę kompozitorius Aleksandras Stankevičius paskyrė mišriam chorui. O ir muzikos akordai tikrai buvo neeiliniai. Po klaidžių dramatiškų ankstyvesnių kantatos dalių, sunkte persunktų lietuvių tautos asaromis, prakaitu ir krauju, čia jaunasis kompozitorius užbaigia savo puikų darbą trankiais akordais, pilnais naujos vilties, prisikėlimo ir gyvybės.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas. neaugstos kainos. Gaunami kontakto lėsliai (contact lenses)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Klebonas kun. J. Staškus su grupe maldininkų yra išvykęs Romon, kur dalyvavo Lietuvos krikščionybės sukakties ir arkiv. Jurgio Matulaučio paskelbimo palaimintuoju iškilnėse. Grįš savo parapijon liepos 5 d.

— Parapijos rūpestiui iš V. Vokietijos atvyko naujas ateivis Kostas Latvīs ir laikinai apsisistoję klebonijoje.

— Lietuvos kankinių šventovės salėje birželio 28 d. įvyko D. Garbaliuskienės muzikos studijos mokinių koncertas. Šiuo metu ji turi 28 mokinius, kurių 2 yra lietuviai.

— Wasagoje Mišios sekmdieniais nuo liepos 5 d. bus atnaušiamos 10 ir 11 v.r.

Pakrikštyta Tess-Ariel-Jean dukte Doug ir Irenos (Pajaujytės) Johnsonų.

— A. a. Marijona Subaciėnė palaidota birželio 27 d. lietuvių kapinėse.

— Parapijos žiniaraštis vasaros metu nespausdinamas.

— Mišios liepos 5, sekmdienį, 9.30 v.r. — už a.a. Joną Ališauską, 11 v. r. — už a.a. Juožą Vaškevičių. Wasagoje 10 v.r. — už a.a. Agotą Heikię, 11 v.r. — už a.a. Joną Masionį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldose birželio 28 d. buvo prisimintas prieš metus miręs lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios išeivijoje vyskupas Anas Trakis.

— Pamaldos šventovėje nuo liepos 1 d. prasidės 11.15 v.r.

— Pamaldos bus laikomos liepos 5 d., 11.15 v.r., su šv. Vakarėne. Pamokslą pasakys "Tėviškes" parapijos klebono pareigas einantis kun. Hansas Dumpys.

— Lietuvių evangelikų-reformatų žurnalas "Mūsų sparnai" 62 nr. jau išėjo iš spaudos ir bus dalinamas šventykloje po pamaldų.

Lietuvių namų žinios

— V. Dauginio iniciatyva persodinti 5 medeliai ir gėlės vazonuose prie pagrindinio pastato įėjimo.

— Dėl Kanados dienos LN valdybos posėdis nukeltas į liepos 9, ketvirtadienį, 7.30 v.p.p.

— Svečių knygoje pasirašė: M. Petrikas, Panevėžys; K. Latvīs, Lenkija; Ona Gražytė-Urbanavičiūtė, Kaunas.

— LN vyrų būrelis ir "Atžalyno" gegužinės rengėjų posėdis — liepos 1, trečiadienį, 5 v.p.p. Bus aptarta programa, maisto paruošimas ir sporto žaidynių planas.

— LN vyrų būrelis ir "Atžalyno" gegužinė — liepos 5, sekmdienį, 12 v., Clairville Conservation area. Įvažiavimas iš greitkelio 50 nr.

— Geresniam ir greitesniam svečių drabužių priėmimui statybos komitetas įrenge karuselę, panašiai kaip komercinėse drabužių valyklose.

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės Romoje parodė televizija iš Barrie, Ont., stoties ir galbūt kitų. "The Toronto Sun" 1987. VI. 29 pranešė apie jas trumpa žinute, pabrėždamas Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II norą aplankyti Lietuvą ir jo pareiškimą: "Visa širdimi esu su jumis". "The Catholic Register" 1987. VI. 27 — VII. 3 antrame puslapyje pirmoje vietoje išspausdino ilgoką informaciją iš Vatikano apie Šv. Tėvo raštą lietuvių tautai per Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininką arkiv. L. Povilonį. Toje informacijoje aptasakojamos pagrindinės mintys, išreikštos minėtame rašte, pastebint, kad jame tiesiogiai neminima nei Sov. Sąjunga, nei komunizmas, o tik pažymima, kad dabartinės sąlygos nėra lengvesnės už praeityje turėtąsias, tačiau K. Bendrija ir šeima pasilieka ir toliau krikščioniškojo paveldo saugotojais.

V. J. Dumbliauskas, gyvenantis Kingstone ligoninėje, rašo eilėraščius ir piešia įvairių temų piešinius. Ligoninėje yra leidžiamas mašinėlės prirašomas žurnalas. Jame yra daug rašinių ir iliustracijų, kurių autoriai yra ligoniai. Įdėtas ir vienas J. V. Dumbliausko eilėraščių anglų kalba bei keletas iliustracijų.

Buvęs torontietis **Algis Stančus-Saulaitis**, dabar su žmona gyvenantis JAV-se ir bebaigęs bibliotekininkystės studijas magistrų laipsnį gauti Southern Connecticut State universitete, laimėjo bibliotekininko premiją — "Baker a. Taylor Grassroots Award". Tai paskelbė žurnalas "Connecticut Libraries" 1987 m. gegužės mėnesio laidoje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šios savaitės penktadienis — mėnesio pirmasis (ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus); 7 v.v. Šventoji valanda ir Mišios. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Šis šeštadienis — mėnesio pirmasis. Mišios ir Rožinio maldos — 11 v.r.; pensininkų namuose "Vilnius" Mišios — 5 v.p.p.

— Trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos Mišios — ketvirtadienį 10 v.r. Susirinkimų per vasarą nebus.

— Prasidėjus vasarai sekmdieniais vakarinės Mišios — 8.30 v.

— Susituokė Audra Varankaite su Edvardu Bortniku.

— Kanados lietuvių katalikų centras, kuris apima visos Kanados visas lietuviškas parapijas ir organizacijas, šiais metais organizuoja kelionę į Kanados kankinių šventovę Midlande, kur stovi ir lietuviškas kryžius. Toji kelionė įvyks rugpjūčio 2, sekmdienį, ir bus skirta Lietuvos krikščionybei bei palaimintajam arkivyskupui Jurgiui Matulaučiui. Numatyta programą pradėti 2.30 v.p.p. su procesija ir ją baigti Mišiomis šventovėje.

— Parapijai aukojo: \$500 — a.a. J. Kairio atminimui P. Jakubauskas ir E. Girdauskas; \$100 — J. O. Gustainiai; "Kretingos" stovyklai: \$1000 — Prisikėlimo parapijos bankas.

— Mišios liepos 5, sekmdienį, 8.30 v.r. — už a.a. Joną Zuloną, 9.20 v.r. — už a.a. Karoliną Prišcepionkienę, 10.15 v.r. už a.a. Agotą Vainienę, Kęstutį Simanavičių, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už a.a. Antaną Daukšą.

Pastebėta klaida. "TŽ" 26 nr. 6 psl. po nuotrauka parašyta Irena Raškauskienė, turėjo būti Raškevičienė. Atsiprašome.

Valerija Gustainienė, gyvenanti Barrie, Ont., pagerbdama mylimą savo vyrą a.a. A. Gustainį, lietuviškos spaudos rėmėją, paaukojo "Tėviškes žiburiams" \$100.

J. Lietuvninkas ir p. Lietuvninkienė iš JAV, lydimi P. Saplienės, aplankė Anapilį ir "Tėviškes žiburius" 1987. VI. 22. Papasakojo apie gyvenimą Niujorko srityje. Jiedu yra "TŽ" garbės prenumeratoriai.

Ontario premjero įstaiga praneša, kad paskirta 18 naujų narių į daugiakultūrę tarybą. Sąraše yra du lenkai, du portugalai, du italai ir t.t. Nėra nė vieno baltiečio. Iš lietuvių iki šiol taryboje dalyvavo Ramūnė Jonaitienė. Jos dviejų metų kadencija pasibaigė.

Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas Kanadoje yra nutaręs išleisti atskira knyga keturias paskaitas, skaitytas Toronte praėjusios gėvėnos metu apie krikščionybę Lietuvoje. Paskaitų komisią, kuri rengė minėtas paskaitas, pakvietė kun. Pr. Gaidą ir Č. Senkevičių, suredaguoti numatytą leidinį. Dvi paskaitos — Algirdo Budrecio ir Rasos Mažeikaitės jau yra paruoštos spaudai. Dar negautos kitos dvi paskaitos — prof. Julius Slaveno ir prof. Vytauto Vardžio.

Lietuvių paviljonas "Vilnius", įrengtas Prisikėlimo salėse Karavano metu per 9 dienas susilaukė gausių lankytojų įvairių tautybių — arti 9000. Visiems patiko paviljono įrengimas, jo rodiniai ir programa, kurioje buvo vaidinamos lietuviškos vestuvės. Tarp įvairių rodinų buvo ir periodinės spaudos stalas, ant kurio buvo išdėstyta dauguma lietuvių išeivijos laikraščių bei žurnalų. Paviljonas savo veiklą baigė birželio 27 d., kaip ir visų kitų tautybių paviljonai. Oficiali Karavano užbaiga — birželio 30, atradienį, Royal York viešbutyje. Ten bus paskelbtos ir premijos tautybių paviljonams už įvairius įrengimus, programas ir t.t.

Toronto dienraščiuose skaitytojų laiškų skyriuje pasirodo vis dažniau ir lietuvių pavardžių. "The Sunday Sun" 1987. VI. 12 išspausdino Stasio Prakapo laišką, kuriame jis pagrįžia šio dienraščio vedamąjį, raginantį Kanadą sustiprinti savo apsiginklavi, prieš kurį pasisako kairieji pacifistai, remiami kai kuriuos spaudos. Esą dabar Kanada galėtų užimti ir skautų būrys. Šį sakinį redakcija išbraukė.

Taip atrodė Toronto tautybių savaitėje įėjimas į "Vilniaus" paviljoną, įrengtą Prisikėlimo parapijos salėse. Prie iškastos kairėje — paviljono organizatorė REBEKA JASIEŅE ir burmistras ANTANAS RAŠYMAS, daug prisidėjęs prie paviljono įrengimo Nuotr. St. Dabkaus

Š. m. rugpjūčio 8-16 d.
Tėvų pranciškonų stovyklavietėje

WASAGOJE

POILSIO STOVYKLA

rengiama Toronto Lietuvių namų

Patalpų kainos stovyklos
laikotarpiui vienam asmeniui
— 45 dol., šeimai — 75 dol.
Patalpas galima nuomoti ir
padienius.
Maistą gamins patyręs virėjas
V. Birštonas.

Maistas perkamas atskirai,
kainos prieinamos.
Informaciją teikia ir
registraciją veda **V. Kulnys,**
1573 Bloor St. W., Toronto,
Ont. M6P 3E1. Tel. 769-1266.
Rengia Lietuvių namų vyrų būrelis

Devenų kultūros fondo leidiniai

1. **Jūratė Statkutė de Rosales, BALŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE**, \$15.00, JAV
2. **Motiejus Karas, GYVENIMO SŪKURIUOSE**, \$15.00, JAV
3. **Jokūbas Dagys, SCULPTURES** (meno albumas), \$35.00, JAV
4. **J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS**, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenų kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

A+A

VIKTORUI PALIUI

mirus Lietuvoje,

reiškiame nuoširdžią užuojautą velionies broliui JURGIUI PALIUI bei artimiesiems, drauge su jais liūdėdami —

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

"The Toronto Sun" 1987. VI. 28 skyriuje "Lifeline Letters" išspausdino ilgą informacinį rašinį Genyos Intrator apie Lietuvos krikščionybės sukaktį, JAV prezidento R. Reagano pareiškimą ta proga, vyskupo J. Steponavičiaus ištremimą, įkalintus katalikų kunigus — Joną Matulionį, Alfonsą Svarinską, Sigitą Tamkevičių. Nurodomi ir pastarųjų adresai: Rev. A. Svarinskas, 618810 Permskaja obl., Chusovskoj r-n, pos. Kuchino, U.S. 389/36, USSR; Rev. S. Tamkevičius, 431200 Mordovskaja SSR, Tengushevskij r-n, pos. Barshevo, uchr. Zh/Kh-385/3-5, USSR. Informacijos autorė kviečia skaitytojus rašyti minėtiems kaliniam laiškus. Prie informacijos pridėta kun. S. Tamkevičiaus nuotrauka.

Kanados parlamento narys Andrew Witer iš Parkdale — High Park š. m. birželio 10 d. padarė šį pareiškimą: "Ši vakarą penkioliką kartą ekumeninėms pamaldoms Otavos Notre Dame bazilikoje bus paminėtos tautų žudystės ir dabartinės kančios baltiečių bei ukrainiečių tautų. Po to bus budėtuves su žvakėmis prie valstybinio paminklo žuvusiems. Panašūs minėjimai šį savaitgalį bus rengiami visoje Kanadoje. Ukrainiečiai, estai, latviai ir lietuviai, drauge su kitomis pavergtomis Rytų Europos tautomis, kasmet rengia minėjimus ho-

lokausto baltiečių ir ukrainiečių, kurie buvo sunaikinti sovietinės sprespaudos. Šios pamaldos teikia progą prisiminti tebesantį sovietinį persekiojimą ir laisvės, tautinės kultūros, religijos bei kalbos priepauidą. Aš skatinu šio parlamento kolegas prisijungti prie Rytų europiečių šį vakarą ir tuo būdu parodyti mūsų įsipareigojimą visuotiniams laisvės ir teisingumo principams."

Ontario beraščiai. 1987 m. birželio 23 d. Ontario premjeras D. Petersonas ir kiti pareigūnai sukvietė spaudos, radijo, televizijos žurnalistus, mokytojų bei visuomenės atstovus prie parlamento rūmų Toronte ir kalbėjo apie nerastingumą Ontario provincijoje. Jis skaito nerastingais asmenimis, kurie nesugeba rašyti ir skaityti angliškai arba prancūziškai, arba nėra pasiekę devinto skyriaus. Tokių nerastingų žmonių virš 15 metų amžiaus priskaitoma apie 1,300,000 Ontario provincijoje arba vienas iš penkių dirbančių. Nerastingųjų mokymui yra ruošiami įvairūs kursai mokyklose bei visuomenės organizacijose. 1986 m. rudenį tam reikalui buvo skirta \$50,000,000. Dabar dar papildomai skiriama \$35,000,000, kad darbo žmonėms nebūtų kliūtis kalbos bei rašto trūkumas, be to, galėtų išmokyti kurio nors amato.

MONTREALQUE

Sibiriniai trėmimai paminėti birželio 15 d. Dominion Sq. Minėjimą rengė Kanados baltiečių federacijos Montrealio skyrius. Šiais metais viską tvarkė lietuviai. Pradžioje buvo padėtas baltiečių vainikas prie Kanados žuvusių karių paminklo. KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius trumpai aptarė šios dienos reikšmę ir vadovavo visam minėjimui. Plačiau kalbėjo Baltiečių federacijos Montrealio sk. pirm. Peter Moldre. Pagrindiniai kalbėtojai Kvebeko etninio grupių ir imigracijos ministerės atstovs Antoine Tchipeff ir Verduno burmistras, buvęs federacinio parlamento narys Raymond Savard pareiškė užuojautą šioms tautomis ir paryškino diktatūrinio režimo nežmoniskumą.

Prie paminklo, šalia mūsų išsiriavusių vėliavų, dar buvo ukrainiečių, vengrų ir lenkų vėliavos. Taip pat dalyvavo ir tų tautybių Montrealio skyrių pirmininkai arba jų atstovai. Siemet publikos prisirinko daugiau negu kitais metais. Gal padėjo šiltas ir gražus oras.

Perejus gatvę, Pasaulio Karalienės Marijos katedroje įvyko ekumeninės pamaldos. Pradėjo Andris Gutmanis, smuiku atlikdamas Vienavskio "Legendą", opus 17 smuikui" ir Gluck-Kreisler "Sceną iš "Orfejaus". Švė. Trejybės

latvių ev.-liuteronų parapijos kun. G. Huns sukalbėjo maldą latviškai. Sekė jų himnas.

Mišrus estų choras, vadovaujamas O. Avarmaa, pagiedojo A. Topman "Requiem". Linas Staškevičius angliškai paskaitė tik ką baigusio aštuonių metų darbo stovykloje bausmę už tikėjimą Aleksandro Ogorodnikovo padėkos laišką už maldas, ypatingai Vakarų pasauliui. Kun. H. Laaneots iš Šv. Jono estų ev.-liuteronų parapijos sukalbėjo maldą estiskai. Po to buvo sugiedotas Estijos himnas.

Lietuvių muzikinę dalį atliko mergaičių choras "Pavasaris", vadovaujamas Ingrid Tark. Mergaitės pagiedojo Br. Budriūno "Neapleisk mūsų" (žodžiai Maiironio) ir V. Viltienio "Kaip grįžtančius namo paukščius". Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas perskaitė maldą lietuviškai. Sekė Lietuvos himnas.

Pamaldos baigtos Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. Stasio Šileikos bendru palaiminimu ir Kanados himnu. Smuikininkų ir choras vargonais lydėjo bei himnų grojo muz. Karl J. Raudsepp.

A. a. Jonas Vilkelis, 78 m. amžiaus, mirė birželio 11 d. Lūdi žmona, tryš broliai ir sesuo su šeima. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 3/4%	Taupymo — kasdienines	4 1/2%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einaimos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	6 3/4%	Pensijų — RRSP — term.	8 1/2%
60 d. - 119 d.	6 1/2%	Pensijų — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 1/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 9 3/4%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	—
Pentadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	—
Sekmdieniais	10.30 — 12.30	—	10.30 — 12.30

Milijoninio tiražo savaitraštis "Time" 1987. VI. 22 laidoje išspausdino mons. J. Prunsio laišką, atsiliepiantį į ankščiau spausdintą A. Perevoščikovo pasisakymą karo nusikaltėlių klausimu. Laiške sakoma: "Sov. Sąjunga reikalauja bausti karo nusikaltėlius, kuriems nepripažįsta senaties..." "Mes tikėsime tuo pareiškimu, kai Sov. Sąjunga nubauso savo karo nusikaltėlius. Sov. Sąjunga buvo viena iš pirmųjų, kuri sudarė sutartį su Hitleriu, su nacių pritarimu okupavo Baltijos valstybes ir Lenkijos dalį. Tikiai kai Sov. Sąjunga grąžins nepriklausomybę tiems kraštams, pasitikišimas Sov. Sąjunga bus atstatytas".

Ontario meno taryba (Ontario Arts Council) yra valdžios agentūra, kuri skirsto paramos lėšas meno vienietams ir paskiriems asmenims. Naujausiame sąraše organizacijų ir paskirų asmenų, kurie gavo paramą, nėra lietuviškų pavardžių. Išskyrus rašytoją Raimundą Filip, gyvenantį Montrealyje, kuriam paskirta finansinė parama. Jo pavadė įrašyta sąraše asmenų, kuriems paskirta finansinė parama iki \$5,000. Į Ontario meno tarybą kreipiasi organizacijos ir paskiri asmenys su tam tikrais projektais, prašydami tam tikros dolerių sumos jiems įvykdyti. Adresas: Ontario Arts Council, 151 Bloor St. W., Suite 500, Toronto, Ont. M5S 1T6. Tel. (416) 961-1660.

TIKRAS BICIŲ MEDUS gaunamas Anapilio knygyne sekmdieniais po pamaldų ir taip pat pas bitininką Joną Noršką Hamiltone. Tel. 389-8179.

JAUNA PORA ieško buto metropliniame Toronte. Skambinti tel. 653-5855 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS butas su baldais nuo 1987 m. rugėjo iki 1988 m. balandžio mėnesio. Skambinti tel. 624-2433 arba 233-8108 Toronte.

IEŠKAU NERŪKANČIOS MOTHERS saugoti vaikams. Norėčiau, kad gyventų mano namuose. Skambinti tel. 887-1392 Markham.

NAŠLYS — vieniasis, savarankiškas įješko nuoširdžios gyvenimo draugės 60-65 metų amžiaus pastoviam gyvenimui provincijoje. Gyvenimo aprašymas ir biznis supratimas bus maloniai priimtas, įvertintas ir atsakytas. Paslaaptis garantuota. Laiškus siųsti "Tėviškes žiburių" adresu, pažymint ant voko "Henrikui".

IŠNUOMOJAMAS vasarnamis Wasaga Beach prie vandens. Skambinti vakarais telefonu 845-8218, dienos metu 845-5021.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausiųjų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

SHANNON FLORIST LTD.

gėlių krautuvė

Savininkė **LINDA MacDONALD** 357 Jane Street, Toronto, Ontario M5S 3Z3. Tel. 766-2367

PARDUODU 1984 m. automobilį "Ford-Escort", 4 cilinderių. Geram stovyje. Kaina — \$3,700. Skambinti Rūtai po 6 v.v. Tel. 653-5855 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.